

BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA STATISTIKU
BOSNE I HERCEGOVINE

BOSNIA AND HERZEGOVINA
AGENCY FOR STATISTICS OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA

NACIONALNI RAČUNI *NATIONAL ACCOUNTS*

Bruto domaći proizvod prema proizvodnom pristupu
Gross domestic product by production approach
2003 - 2006

Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu
Gross domestic product by expenditure approach
2004 - 2006

Sarajevo, prosinac/December
2007

TEMATSKI BILTEN
THEMATIC BULLETIN

TB

01

Tiska: **Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina,
Sarajevo, Zelenih beretki 26**
Publisher: *Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, Bosnia and Herzegovina,
Sarajevo, Zelenih beretki 26*

Odgovara: **Zdenko Milinović, ravnatelj**
Editor: *Mr Zdenko Milinović, director*

Tablice pripremila: **Edina Kozić, Dijana Mlikota, Aida Kesten, Ivana Grbavac**
Tables prepared by: *Edina Kozić, Dijana Mlikota, Aida Kesten, Ivana Grbavac*

Izrada grafikona: **Edina Kozić, Dijana Mlikota**
Graphs prepared by: *Edina Kozić, Dijana Mlikota*

Tehnički urednik: **Admir Kulić**
Design and pre-press: *Admir Kulić*

Molimo korisnike Biltena da prilikom uporabe podataka obvezatno navedu izvor

Users are kindly requested to mention data source

K A Z A L O / C O N T E N T S

PREDGOVOR	7
<i>FOREWORD</i>	9
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA PROIZVODNOM PRISTUPU	11
<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT BY PRODUCTION APPROACH</i>	11
METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA	13
<i>NOTES ON METHODOLOGY</i>	13
TABELE I GRAFIKONI	25
<i>TABLES AND GRAPHS</i>	25
Tabela 1.1 Osnovni agregati nacionalnih računa za BiH, tekuće cijene, 2003 - 2006	27
<i>Table 1.1 Main aggregates of national accounts for BiH, current prices, 2003-2006</i>	27
Tabela 2.1 Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, tekuće cijene, 2003-2006	28
<i>Table 2.1 Gross value added and gross domestic product at current prices, 2003-2006</i>	28
Tabela 2.2 Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, tekuće cijene, struktura	29
<i>Table 2.2 Gross value added and gross domestic product at current prices, structure</i>	29
Tabela 2.3 Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, tekuće cijene, indeksi	30
<i>Table 2.3 Gross value added and gross domestic product at current prices, indices</i>	30
Tabela 3.1 Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, stalne cijene, 2004-2006	32
<i>Table 3.1 Gross value added and gross domestic product at constant prices, 2004-2006</i>	32
Tabela 3.2 Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, stalne cijene, struktura	33
<i>Table 3.2 Gross value added and gross domestic product at constant prices, structure</i>	33
Tabela 3.3 Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, stalne cijene, realni indeksi	34
<i>Table 3.3 Gross value added and gross domestic product at constant prices, real indices</i>	34
Tabela 4.1 Račun proizvodnje – Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, tekuće cijene, 2006	36
<i>Table 4.1 Production account – Gross domestic product by value added, current prices, 2006</i>	36
Tabela 4.2 Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2006	37
<i>Table 4.2 Production account – % intermediate consumption and value added in output, 2006</i>	37

Tabela 5.1	Račun proizvodnje – Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, tekuće cijene, 2005	38
<i>Table 5.1</i>	<i>Production account – Gross domestic product by value added, current prices, 2005</i>	38
Tabela 5.2	Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2005	39
<i>Table 5.2</i>	<i>Production account – % intermediate consumption and value added in output, 2005</i>	39
Tabela 6.1	Račun proizvodnje – Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, tekuće cijene, 2004	40
<i>Table 6.1</i>	<i>Production account – Gross domestic product by value added, current prices, 2004</i>	40
Tabela 6.2	Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2004	41
<i>Table 6.2</i>	<i>Production account – % intermediate consumption and value added in output, 2004</i>	41
Tabela 7.1	Račun proizvodnje – Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, tekuće cijene, 2003	42
<i>Table 7.1</i>	<i>Production account –Gross domestic product by value added, current prices, 2003</i>	42
Tabela 7.2	Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2003	43
<i>Table 7.2</i>	<i>Production account – % intermediate consumption and value added in output, 2003</i>	43
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU	45
	<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT BY EXPENDITURE APPROACH</i>	45
	METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA	51
	<i>NOTES ON METHODOLOGY</i>	51
	TABELE I GRAFOVI	73
	<i>TABLES AND GRAPHS</i>	73
Tabela 1.1	Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu, tekuće cijene, 2004. 2005. i 2006.godina	75
<i>Table 1.1</i>	<i>Gross domestic product by expenditure approach, current prices, 2004, 2005 and 2006</i>	75
Tabela 1.2	Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu, tekuće cijene, 2004. 2005. i 2006.godina; struktura	75
<i>Table 1.2</i>	<i>Gross domestic product by expenditure approach, current prices, 2004, 2005 and 2006; structure</i>	75
Tabela 2.1	Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu, stalne cijene, 2004. 2005. i 2006.godina	76
<i>Table 2.1</i>	<i>Gross domestic product by expenditure approach, constant prices, 2004,</i>	76

2005 and 2006

Tabela 2.2	Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu, stalne cijene, 2004. 2005. i 2006.godina; struktura,	76
<i>Table 2.2</i>	<i>Gross domestic product by expenditure approach, constant prices 2004, 2005 and 2006; structure</i>	76
Tabela 3.1	Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu, nominalni indeksi	77
<i>Table 3.1</i>	<i>Gross domestic product by expenditure approach, nominal indices</i>	77
Tabela 3.2	Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu, realni indeksi	77
<i>Table 3.2</i>	<i>Gross domestic product by expenditure approach, real indices</i>	77
Tabela 4.1	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, tekuće cijene, 2004. 2005. i 2006. godina	79
<i>Table 4.1</i>	<i>Households final consumption expenditure, current prices, 2004, 2005 and 2006</i>	79
Tabela 4.2	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, tekuće cijene, 2004. 2005. i 2006. godina; struktura	79
<i>Table 4.2</i>	<i>Households final consumption expenditure, current prices, 2004, 2005 and 2006; structure</i>	79
Tabela 5.1	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, stalne cijene, 2004. 2005. i 2006. godina	80
<i>Table 5.1</i>	<i>Households final consumption expenditure, constant prices, 2004, 2005 and 2006</i>	80
Tabela 5.2	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, stalne cijene, 2004. 2005. i 2006. godina; struktura	80
<i>Table 5.2</i>	<i>Households final consumption expenditure, constant prices, 2004, 2005 and 2006; structure</i>	80
Tabela 6.1	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, nominalni indeksi	81
<i>Table 6.1</i>	<i>Households final consumption expenditure, nominal indices</i>	81
Tabela 6.2	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, realni indeksi	81
<i>Table 6.2</i>	<i>Households final consumption expenditure, real indices</i>	81
Tabela 7.1	Bruto investicije u stalna sredstva, tekuće cijene, 2004. 2005. i 2006.godina	83
<i>Table 7.1</i>	<i>Gross fixed capital formation, current prices, 2004, 2005 and 2006</i>	83
Tabela 7.2	Bruto investicije u stalna sredstva, tekuće cijene, 2004. 2005. i 2006.godina; struktura	83
<i>Table 7.2</i>	<i>Gross fixed capital formation, current prices, and 2004, 2005 and 2006; structure</i>	83

Tabela 8.1	Bruto investicije u stalna sredstva, stalne cijene, 2004. 2005. i 2006.godina	84
<i>Table 8.1</i>	<i>Gross fixed capital formation, constant prices, 2004, 2005 and 2006</i>	<i>84</i>
Tabela 8.2	Bruto investicije u stalna sredstva, stalne cijene 2004. 2005. i 2006.godina; struktura	84
<i>Table 8.2</i>	<i>Gross fixed capital formation, constant prices, 2004, 2005 and 2006; structure</i>	<i>84</i>
Tabela 9.1	Bruto investicije u stalna sredstva, nominalni indeksi	85
<i>Table 9.1</i>	<i>Gross fixed capital formation, nominal indices</i>	<i>85</i>
Tabela 9.2	Bruto investicije u stalna sredstva, realni indeksi	85
<i>Table 9.2</i>	<i>Gross fixed capital formation, real indices</i>	<i>85</i>

PREDGOVOR

Bilten "Nacionalni računi - Bruto domaći proizvod za Bosnu i Hercegovinu" urađen je u okviru redovnih aktivnosti Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine na agregiranju i publiciranju podataka za razinu Bosne i Hercegovine. Podaci predstavljeni u Biltenu rezultat su zajedničkog rada Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (BHAS), Federalnog zavoda za statistiku, Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske i Ekspoziture BHAS-a Brčko Distrikt.

U Biltenu se publikuju osnovni agregati nacionalnih računa za Bosnu i Hercegovinu. Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine obračunat je prema metodologiji Sustava nacionalnih računa Ujedinjenih naroda – SNA 93 – i Europskog sustava nacionalnih računa – ESA 95. U Bosni i Hercegovini je realizirana samo početna faza primjene ove metodologije. Rad na daljoj primjeni ovih preporuka zavisi od obujma, kvaliteta i sadržaja baznih statističkih podataka na kojima se Sustav temelji. Suglasno tome Sustav će se i razvijati u narednom periodu. Krajnji zadatak je uvođenje i dosljedna primjena metodologije i preporuka SNA/ESA, što treba rezultirati zaokruženim Sustavom nacionalnih računa za Bosnu i Hercegovinu.

U Biltenu su prezentirani korigirani podaci bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnom pristupu u tekućim cijenama za 2003., 2004. i 2005. kao i podaci za 2006. godinu. Korekcije u odnosu na ranije publicirane podatke rezultat su urađenih podešavanja za procjenu neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti (NOE).

U ovoj publikaciji se prvi put prezentiraju prve procjene bruto domaćeg proizvoda po proizvodnom pristupu u stalnim cijenama na razini područja djelatnosti i bruto domaćeg proizvoda po rashodnim komponentama u tekućim i stalnim cijenama za Bosnu i Hercegovinu .

S ciljem unapređenja statistike nacionalnih računa Bosne i Hercegovine, Agencija za statistiku BiH počela je kompilaciju bruto domaćeg proizvoda prema rashodnom pristupu. Kao početni, referentni period, za uspostavljanje serije, zasnovane na raspoloživim izvorima podataka, odabrana je 2004. godina. To je prva godina za koju su bili raspoloživi podaci Ankete o potrošnji kućanstava, čime je osiguran važan izvor podataka o potrošnji kućanstava. Pored toga, 2004. godina je prva godina u kojoj se raspolagalo podacima o vanjskoj trgovini, koji su kompilirani na temelju carinskih deklaracija, sa obuhvatom za cijelu zemlju.

Potrebno je imati u vidu da se procjene BDP mogu proizvesti korištenjem tri različita pristupa (proizvodni, rashodni i dohodovni), a svaki od navedenih pokazuje drugačiji pogled na ekonomsku sliku. Premda bi teoretski, mjerenja BDP korištenjem različitih pristupa trebala da se podudare, u praksi se javljaju razlike uslijed razlika u izvorima podataka kao i korištenim metodama. Uobičajna je praksa da zemlje eksciplitno prezentiraju ovu razliku u publikacijama, a u isto vrijeme poduzimaju aktivnosti da se ove razlike zadrže na relativno maloj razini. U slučaju Bosne i Hercegovine, zvanični pokazatelji BDP su zasnovani na proizvodnom pristupu, te prema tome pokazuju stvaranje dodane vrijednosti i njene stope rasta iz godine u godinu po industrijskom podrijetlu ekonomske aktivnosti, dok procjene BDP po rashodnom pristupu pokazuju na koji način je vrijednost stvorena kroz ekonomsku aktivnost utrošena u različitim ekonomskim sektorima, za potrebe potrošnje, investicija ili je prodana u inozemstvu kao izvoz.

Kako još uvijek postoje značajne praznine u baznim statistikama raspoloživim za kompilaciju nacionalnih računa, a kvalitet administrativnih izvora podataka ili statističkih istraživanja treba unaprijediti, sačinjene procjene treba smatrati eksperimentalnim procjenama.

SKRAĆENICE:

SNA	- Sustav nacionalnih računa
ESA	- Europski sustav računa
BDP	- Bruto domaći proizvod
FISIM	- Usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene
EU NACE Rev.1.1	- Klasifikacija ekonomskih aktivnosti u EU
CPA	- Klasifikacija proizvoda po aktivnostima
COICOP	- Klasifikacija individualne potrošnje po namjeni
PRODCOM	- Nomenklatura industrijskih proizvoda
CPI	- Indeks potrošačkih cijena
RPI	- Indeks cijena na malo
NPISH	- Neprofitne institucije koje usluge pružaju kućanstvima

ZNAKOVI:

-	- nema pojave
0	- podatak je manji od 0,5 upotrebjene mjerne jedinice
...	- ne raspolaže se podatkom

FOREWORD

The Bulletin “National Accounts - Gross Domestic Product for Bosnia and Herzegovina” was prepared as a part of the regular activities of the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina (BHAS) on the aggregation and publication of data at the level of Bosnia and Herzegovina (BiH). Data in the Bulletin presents results of the joint work of the Agency for Statistics of BiH, the Federal Office for Statistics, Republic of Srpska Institute for Statistics and BHAS Branch Office in Brcko District.

Main aggregates of national accounts for Bosnia and Herzegovina are presented in this publication. Gross domestic product of Bosnia and Herzegovina has been calculated according to the methodology of System of National Accounts – SNA 93 and European System of National Accounts – ESA-95. In Bosnia and Herzegovina, the initial phase of this methodology. Activities on further application of these recommendations depend on volume, quality and content of primary statistical data the system is based on, and directly will reflect on future development of the System. The utmost task is introduction and consistent application of SNA methodology and recommendations in order to achieve comprehensive system of national accounts for Bosnia and Herzegovina.

In this Bulletin are presented adjusted data of gross domestic product by production approach at current prices for 2003, 2004 and 2005 as well as data for 2006. The data for 2003, 2004, and 2005 at current prices differ of early published data due to including value non observed economy (NOE).

This publication present first time data for gross domestic product by production approach at constant prices at the level section and gross domestic product by expenditure approach at current and constant prices for Bosnia and Herzegovina.

With a view to improving National Accounts statistics of Bosnia and Herzegovina, Agency for statistics of BiH has started compilation of Gross domestics product by expenditure. The year 2004 was chosen as the starting reference period for the construction of the series based on available data source. The year 2004 is the first for which data from a household budget survey with countrywide coverage became available thus providing an important data source for estimating consumption of households. That year is also the first for which foreign trade data have been compiled with countrywide coverage based on uniform custom declaration.

It should be noted that GDP estimates can be produced using three different approaches (production, expenditure, and income), each one showing a different aspect of the economic picture. Although theoretically the measurements of GDP using different approaches should coincide, in practice, discrepancies arise due to the differences in data sources and methods used. It is common practice that countries present these discrepancies explicitly in their publications, at the same time that efforts are made to keep them at a reasonable small relative magnitude. In the case of BiH the official figures of GDP are based on the production approach, thus showing the creation of value and its growth rate from year to year by industrial origin of economic activity, whereas the GDP estimates by final expenditures show how the value created through economic activity is spent by the different economic sectors in consumption, investment or sold abroad as exports

Since there are still important gaps on the basic statistics available for the compilation of the national accounts and the quality of some statistics based on administrative sources or statistical survey need improvements, composed estimates should be considered as experimental.

Sarajevo, December 2007.

Director

ABBREVIATIONS:

SNA	- <i>System of National Accounts</i>
ESA	- <i>European system of accounts</i>
GDP	- <i>Gross domestic product</i>
FISIM	- <i>Financial intermediation services indirectly measured</i>
EU NACE Rev.1.1	- <i>Classification of Economic Activities in the European Community</i>
CPA	- <i>Classification of Products by Activity</i>
COICOP	- <i>Classification of Individual Consumption by Purpose</i>
PRODCOM	- <i>Nomenclature of industrial products</i>
CPI	- <i>Consumer Price Index</i>
RPI	- <i>Retail Price Index</i>
NPISH	- <i>Non Profit Institutions Serving Households</i>

SYMBOLS:

-	- <i>no occurrence</i>
0	- <i>values less than 0,5 of the unit of measure used</i>
...	- <i>data not available</i>

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA PROIZVODNOM PRISTUPU

GROSS DOMESTIC PRODUCT BY PRODUCTION APPROACH

2003-2006

METODOLOŠKA POJAŠNENJA

NOTES OF METHODOLOGY

Uvod

U obračunu bruto domaćeg proizvoda za Bosnu i Hercegovinu i entitete primjenjuju se metodologija Ujedinjenih nacija «Sustav nacionalnih računa 1993» – SNA 93 i njena europska verzija «Europski sustav nacionalnih računa 1995» – ESA 95.

Po SNA/ESA metodologiji u bruto domaćem proizvodu su obuhvaćeni rezultati svih aktivnosti proizvodnje dobara i usluga. Ovaj koncept obračuna poznat je kao širi koncept obračuna proizvodnje. U obračun se, pored materijalne proizvodnje i usluga vezanih za proizvodnju, uključuju i sve druge djelatnosti kao što su: bankarstvo i financijske usluge; usluge osiguranja; usluge obrazovanja, zdravstva i socijalnog osiguranja; usluge državne administracije (obrana, javni red, sigurnost i dr.); netržišne usluge, osobne usluge, kao i sve vrste neprofitnih usluga.

Za izvođenje obračuna bruto domaćeg proizvoda, za BiH i entitete, koriste se raspoloživi statistički podaci poslovnih subjekata (poduzeća, banaka, osiguravajućih društava, ustanova, organa uprave i ostalih subjekata) koji su rezidentni na prostoru Bosne i Hercegovine, kao i podaci o poljoprivrednoj i nepoljoprivrednoj proizvodnji (gazdinstva i radnje) koja se obavlja u okviru kućanstva.

Obračun se izvodi na temelju podataka poslovnih subjekata registriranih i raspoređenih prema Klasifikaciji djelatnosti, koja je usklađena sa europskom klasifikacijom NACE – Rev. 1.1. Ova Klasifikacija djelatnosti primjenjuje se u statističkim institucijama u BiH već više godina. Poslovni subjekti su, za sada, za obračun BDP-a grupisani u područja djelatnosti kao institucionalne jedinice, prema sjedištu i pretežitoj djelatnosti poduzeća, a ne prema jedinicama homogene aktivnosti (jedinice u sastavu).

Na temelju obračunatog ukupnog bruto domaćeg proizvoda u tekućim cijenama, prosječnog godišnjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine za američki dolar, te procijenjenih podataka o broju ukupnog stanovništva u BiH sredinom godine, izračunava se bruto domaći proizvod u američkim dolarima, ukupno i po stanovniku.

Osnovne kategorije za obračun bruto domaćeg proizvoda su bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodana vrijednost, koja obuhvata ostale poreze na proizvodnju i uvoz, sredstva uposlenih i bruto poslovni višak/mješoviti dohodak.

Posebne napomene korisnicima

Korisnicima podataka želimo skrenuti pažnju na činjenice koje mogu biti korisne za razumijevanje sadržaja i obujma pojedinih agregata prezentiranih u Biltenu.

Obračun bruto domaćeg proizvoda izvodi se na temelju administrativnih izvora podataka, kao i na temelju podataka dobivenih iz zvaničnih statističkih istraživanja koja provode statističke institucije. Međutim, broj i sadržaj statističkih istraživanja koja se provode ne zadovoljava potrebe statističara nacionalnih računa, da odgovore zahtjevima dosljedne i potpune primjene pomenutih međunarodnih standarda i metodologija.

Od 2000. godine egzistira Brčko Distrikt, kao posebna administrativna cjelina. Obračun dodane vrijednosti za Brčko Distrikt, po djelatnostima i ukupno, urađen je na bazi prikupljenih i obrađenih podataka od strane Statističkog biroa Brčko Distrikta, kasnije Podružnica BHAS-a.

Podaci o dodanoj vrijednosti za Institucije Bosne i Hercegovine prikupljeni su i obrađeni, posebno, u Agenciji za statistiku BiH. Dobiveni rezultati su zatim raspoređeni u entitetske obračune, prema dogovoru, po istom principu koji se primjenjivao za financiranje rada BiH institucija iz budžeta entiteta, a za 2006. godinu primijenjen je isti koeficijent koji je korišten za raspored prikupljenih neizravnih poreza. Obzirom da Brčko Distrikt, do 2003., nije financirao rad institucija BiH, podaci za Brčko Distrikt za ranije godine nisu korigirani na ovaj način. Mnogo primjereniji kriterij za raspoređivanje rezultata za BiH institucije u entitetske obračune bio bi broj stanovnika, ali u BHAS se vrši procjena broja stanovnika samo za razinu BiH, ukupno. Procjene broja stanovnika koje se vrše u entitetskim zavodima za statistiku nisu temeljene na istim metodologijama.

Podaci prezentirani u ovom Biltenu su privremenog karaktera i mogu biti izmijenjeni i dopunjeni, kao rezultat nastojanja statističara da poboljšaju njihov kvalitet, obuhvat i međunarodnu uporedivost.

Korekcije u odnosu na ranije publikovane podatke rezultat su urađenih podešavanja za procjene neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti (NOE) kao i uključivanja vrijednosti imputirane rente.

U svim statističkim institucijama u BiH su poduzete značajne eksperimentalne aktivnosti vezane sa unapređenjem procjena elemenata računa proizvodnje (bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i dodana vrijednost) i BDP.

Najznačajnija aktivnost u vezi sa neobuhvaćenom ekonomijom obavlja se kroz realizaciju EUROSTAT-OECD Projekta na unapređenju sveobuhvatnosti nacionalnih računa u zemljama Zapadnog Balkana, u kojem sve statističke institucije u BiH sudjeluju veoma aktivno. Za unaprijeđenje procjena BDP i uključivanje neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti po djelatnostima korišten je priručnik "Mjerenje neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti" i Generalni vodič EUROSTAT-ov tabelarni pristup sveobuhvatnosti. Kao rezultat navedenog projekta izvršena je procjena vrijednosti neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti (NOE) kao i procjena vrijednosti imputirane rente – indirektno mjerene usluge stanovanja u kućama i stanovima nastanjenim vlasnicima.

U toku je druga faza NOE Projekta za unaprijeđenje sveobuhvatnosti nacionalnih računa, čiji su glavni zadaci revidiranje NOE procjena urađenih u I Fazi kao i procjena vrijednosti ilegalnih aktivnosti (prostitucija, narkotici i krijumčarenje robom).

Procjena vrijednosti imputirane rente je temeljene na OECD metodologiji i kompletirana je sa MMF savjetnikom uz saglasnost sa OECD ekspertima. Procjena je temeljene na troškovnom pristupu kao suma procijenjene potrošnje fiksnog kapitala, međufazne potrošnje, poreza na proizvodnju i operativnog viška. Procjena je urađena za 2004. godinu (2004. kao benchmark godina), a zatim su urađene godišnje serije podataka do 2000. godine u tekućim i stalnim cijenama..

U Biltenu se prvi put publiciraju podaci o BDP po proizvodnom pristupu u stalnim cijenama i to za 2004., 2005. i 2006. na nivou područja djelatnosti. Obračun osnovnih elemenata računa proizvodnje i bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama rezultat su tehničke pomoći MMF.

Obračun BDP u stalnim cijenama je veoma važan pokazatelj dinamike i razine ekonomskog razvoja i pokazuje ekonomski rast između različitih perioda kada se eliminiše utjecaj promjena cijena. Obračun BDP u stalnim cijenama, zbog ograničenja u pogledu adekvatnih deflatora međufazne potrošnje, rađen je metodom jednostrukih indikatora (jednostruki indikator outputa). Primjena jednostrukih indikatora implicira pretpostavku fiksnih I/O koeficijenata. Procjene su rađene u cijenama prethodne godine.

Nalazi

U ovom Biltenu prezentiraju se podaci o bruto domaćem proizvodu po proizvodnom pristupu u tekućim cijenama za period 2003.-2006. i prva procjena BDP u stalnim cijenama za period 2004.-2006.. Podaci za period 2003.-2005. se razlikuju od ranije objavljenih podataka zbog uključivanja vrijednosti neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti. Uključivanje NOE u službene godišnje podatke BDP utjecalo je na povećanje BDP od 7,9% u 2003., 7,5% u 2004 i 7,2% u 2005.godini.

Bruto domaći proizvod, obračunat prema proizvodnom pristupu u tekućim cijenama, procijenjen je u iznosu od 19.121 mil. KM u 2006. godini sa nominalnim porastom od 12,96 % u odnosu na 2005. godinu. Na povećanje je utjecalo i povećanje neto indirektnih poreza od 23,10%.

Bruto domaći proizvod u stalnim cijenama (cijenama prethodne godine) za 2006 procijenjen je u iznosu od 18.061 mil. KM . BDP u 2006. je porastao 6,69 % u odnosu na 2005. godinu što ukazuje na porast cijena od 5,89%.

Korištenjem podataka Centralne banke BiH o neto primarnim dohocima iz inozemstva i neto primljenim transferima iz inozemstva, izračunat je bruto nacionalni dohodak i bruto nacionalni raspoloživi dohodak . Bruto nacionalni dohodak za BiH u 2006. godini iznosi 19.758 mil. KM, a bruto nacionalni raspoloživi dohodak iznosi 22.940 mil. KM koji je za 19,97% veći od BDP.

Bruto domaći proizvod po stanovniku u 2006. godini iznosi 4.960 KM odnosno 3.292 USD.

U proizvodnim djelatnostima (poljoprivreda, ribarstvo, rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdijevanje električnom energijom i građevinarstvo) stvara se 34,18% dodane vrijednosti, a u uslužnim djelatnostima 65,82 %. Najveće učešće u BDP ima dodana vrijednost stvorena u trgovini (13,5%), prerađivačkoj industriji (9,66%), poslovanju nekretninama (8,97%) kao i javnoj upravi (8,38%).

Sustav nacionalnih računa, račun proizvodnje i obračun bruto domaćeg proizvoda

Sustav nacionalnih računa je integrirani skup makroekonomskih računa i bilansnih shema, temeljenih na međunarodno dogovorenim pojmovima, definicijama, klasifikacijama i računovodstvenim pravilima.

Ovaj sustav obuhvata slijedeće račune: 1) Tekuće račune (račun proizvodnje i račun stvaranja, raspodjele i uporabe dohotka), 2) Račune akumulacije (kapitalni račun, financijski račun i račun ostalih promjena u aktivi i 3) Bilance.

Računom proizvodnje prikazuju se rezultati proizvodnih aktivnosti po pojedinim djelatnostima i sektorima. Osnovne stavke u računu proizvodnje su: bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodana vrijednost kao njihova razlika i rezultat proizvodnih aktivnosti. Bruto dodana vrijednost u sebi sadrži: sredstva uposlenih, bruto poslovni višak ili mješoviti dohodak i ostale poreze na proizvodnju.

Bruto domaći proizvod je osnovni makroekonomski agregat računa proizvodnje i može se izračunati pomoću tri pristupa: 1) proizvodni pristup, 2) rashodni pristup i 3) dohodovni pristup.

Prema proizvodnom pristupu bruto domaći proizvod je zbroj bruto dodanih vrijednosti stvorenih u svim djelatnostima (obračunatih u baznim cijenama), koji se koriguje za neto poreze na proizvode i indirektno mjerene usluge finansijskog posredovanja (FISIM).

Prema rashodnom pristupu bruto domaći proizvod je zbroj: a) finalne potrošnje (potrošnja kućanstava, neprofitnih institucija koje služe kućanstvima i vladina potrošnja), b) bruto investicija (bruto investicije u stalna sredstva, promjene u stanju zaliha i neto nabavke dragocjenosti) i c) neto izvoza roba i usluga (izvoz roba i usluga manje uvoz roba i usluga).

Prema dohodovnom pristupu bruto domaći proizvod je zbroj potrošnje fiksnog kapitala, sredstava uposlenih, neto poreza na proizvodnju i izvoz, poslovnog viška i mješovitog dohotka.

Definicije osnovnih elemenata računa proizvodnje i bruto domaćeg proizvoda

Bruto vrijednost proizvodnje se definira kao tržišna vrijednost svih proizvedenih roba i usluga koje proizvedu rezidentni proizvođači tokom obračunskog razdoblja. Razlikuju se tri kategorije proizvodnje: a) tržišna proizvodnja, b) proizvodnja za vlastitu finalnu uporabu i c) ostala netržišna proizvodnja.

Bruto vrijednost proizvodnje se obračunava po dva osnovna metoda, kao vrijednost proizvodnje ili kao suma troškova nastalih u toku proizvodnje. Proizvodna metoda se uglavnom primjenjuje za proizvođače roba i usluga koji su tržišno orijentisani. Bruto vrijednost proizvodnje, dobivena po ovoj metodi predstavlja tržišnu vrijednost proizvedenih roba i usluga. Troškovna metoda se uglavnom primjenjuje za institucionalne jedinice u sektoru države i ostalim neprofitnim institucijama. Bruto vrijednost proizvodnje za ove jedinice izračunava se kao zbroj međufazne potrošnje, bruto dodane vrijednosti i potrošnje fiksnog kapitala.

Međufazna potrošnja, po nabavnim cijenama, je vrijednost proizvoda i usluga koje se transformišu, koriste i troše u procesu proizvodnje. Međufazna potrošnja obuhvata: a) troškove sirovina i materijala, b) troškove energije i rezervnih dijelova, c) troškove usluga i d) ostale troškove poslovanja.

Međufazna potrošnja predstavlja vrijednost roba i usluga iskorištenih kao input tokom procesa poroizvodnje, isključujući fiksnu imovinu čija se potrošnja registruje kao potrošnja fiksnog kapitala. Proizvodi korišteni za međufaznu potrošnju se evidentiraju i vrednuju u vrijeme kada ulaze u proces proizvodnje.

Dodana vrijednost, kao povećanje vrijednosti proizvodnje jednaka je razlici između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Dodana vrijednost za institucionalne jedinice iskazuje se prema baznim (osnovnim) cijenama, tj. cijenama koje ne obuhvataju poreze na proizvode, a obuhvataju subvencije na proizvode.

Bruto domaći proizvod, u tržišnim cijenama iskazuje vrijednost svih proizvedenih dobara i usluga rezidentnih jedinica, tj. jednak je zbroju bruto dodanih vrijednosti po djelatnostima uz uključivanje u obračun, na nivou ukupne ekonomije, stavki koje nisu raspoređene po djelatnostima, a to su: a) usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene (FISIM) i b) porezi na proizvode i usluge minus subvencije na proizvode i usluge. Kada se od bruto domaćeg proizvoda odbije potrošnja fiksnog kapitala dobije se neto domaći proizvod.

Bruto nacionalni dohodak je jednak zbroju bruto domaćeg proizvoda i salda primarnih dohodaka (od rada i kapitala) iz inozemstva.

Bruto nacionalni raspoloživi dohodak je jednak zbroju bruto nacionalnog dohotka i salda tekućih transfera iz inozemstva.

Porezi na proizvode i usluge su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovdje spadaju svi porezi na proizvode i uvozne obveze, porez na promet roba i usluga, posebni porezi na naftne derivate, cigarete, alkohol, igre na sreću i sl.

Subvencije na proizvode i usluge su nepovratna plaćanja državnih institucija tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces poduzeća ili za prodaju ili izvoz proizvoda.

FISIM (usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene) predstavlja vrijednost usluga financijskog posredovanja koje se izračunavaju indirektno. FISIM se izračunava kao razlika između potraživanja po kamatama (aktivne kamate) i obveza po kamatama (pasivne kamate) za institucionalne jedinice financijskog posredovanja.

Potrošnja fiksnog kapitala predstavlja vrijednost iskorištenih stalnih sredstava, u tijeku obračunskog perioda, koja se u procesu proizvodnje prenese na nove proizvode i usluge. U sustavu nacionalnih računa svaka izravnavajuća stavka može se iskazati u bruto i neto izrazu. Iskazivanje u «bruto» izrazu znači da nije oduzeta potrošnja fiksnog kapitala, dok «neto» iskazivanje znači prikaz podatka nakon oduzimanja potrošnje fiksnog kapitala.

Sredstva uposlenih obuhvataju sva primanja uposlenih u novcu i naturi, koja su uposleni primili kao naknadu za svoj rad i sve uplate na ime socijalnog osiguranja uposlenih.

Bruto poslovni višak je rezidualna kategorija dodane vrijednosti po djelatnostima, koja se dobije kada se bruto dodana vrijednost umanji za sredstva uposlenih i neto ostale poreze na proizvodnju (od ostalih poreza na proizvodnju oduzmu se subvencije na proizvodnju).

Mješoviti dohodak je alternativni izraz za poslovni višak neinkorporiranih poduzeća u vlasništvu kućanstava, jer za njih nije moguće razdvojiti naknade po osnovu vlasništva od naknada po osnovu rada.

Introduction

In calculating the gross domestic product for BH and the entities the methodology of United Nations “System of National Accounts” – SNA93 and its European version “European System of national accounts” – ESA95 is used.

According to the SNA/ESA methodology, all production activities regarding goods and services have to be included in the gross domestic product. This measurement concept is known as the broader concept for calculating production. Apart from the material production and services related to the production, all other activities, such as: banking and financial services; insurance services; education services; health and social insurance; public administration services (defence, public order, security, etc.); non-market services, personal services, as well as all other types of non-profit services, are included in the calculation.

In order to determine the gross domestic product for BH and the entities, all available statistical data of the businesses (enterprises, banks, insurance societies, institutions, authority bodies and other subjects), which are residents in the territory of BH, as well as data regarding agricultural and non-agricultural production (holdings and shops) done within the household, are used.

The calculation is based on the data of business enterprises registered and allocated according to the Classification of activities, which has been harmonized with the European classification NACE – Rev.1.1. This classification of activities has been used in statistical institutions in BH for a few years now. The business enterprises are at present, for the GDP calculation, grouped, as institutional units, according to the areas of activities, according to the headquarters and main activity, and not according to the units of homogenous activity.

The gross domestic product in USD, total and per capita, are calculated for BiH. That are based on: the calculated total gross domestic product in current prices, the average USD exchange rates of the Central Bank of BiH, and the estimated data of the total number of the BiH population in the middle of the year.

The basic categories for GDP calculation are gross output, intermediate consumption and value added, which includes other production and import taxes, compensation of employees and gross operating surplus/mixed income.

Special reminder for data users

The attention of data users is drawn to some facts that could be useful in understanding the content and the size of the aggregates presented in the Bulletin.

The calculation of the gross domestic product has been determined based on the existing data sources, as well as based on official statistical surveys, which had been done in the statistical institutions. The number of and the content of the surveys do not yet satisfy the needs of the national accounts statisticians in order to meet the demands of full implementation of the above-mentioned international methodologies.

Noting that Brcko District exists as a separate administrative unit since 2000, estimate of total value added by activities and aggregates for 2000 and next years are made on the basis of available data that are compiled and processed by the Brcko District Bureau of Statistics, now branch office of BHAS.

Data on value added for the Institutions of Bosnia and Herzegovina are collected and compiled separately by Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina. The calculated results of components of GDP are allocated among the entity according to the same principle that is applied for financing the activity of BH institutions from entities' budgets. Since Brcko District had not finance the activity of BiH institutions until

2003, so the data for Brcko had not been adjusted in this manner for earlier years. Brcko data for 2003, 2004, 2005 include reciprocal amount, and for 2006, is applied same coefficient which used for divide indirect taxes. The number of population would be a more appropriate criterion for allocating the BiH Institutions data, but BHAS prepare only estimates of total population for BiH. Estimation of number of population that are prepared by entities statistical offices is based on different methodologies.

The data presented in this Bulletin are of a provisional character and could be revised, as a result of the statisticians' objective of improving their quality, coverage and international comparability.

The data of GDP are differ of early published data because value of non-observed economy and imputed rental data are included in the calculation of GDP.

Positive experimental works have been done in all the statistical institutions of BiH in order to improve the estimations elements of production account (output, intermediate consumption and value added) and GDP.

Statistical institutions in BiH have participated in activities related to statistical monitoring and estimation of NOE through implementation of the EUROSTAT-OECD Project for improving of the non-observed economy (NOE) in Western Balkan Countries. In order to improve estimates on GDP and incorporate NOE by activities have been used Manual on Measurement of NOE and General Manual EUROSTAT Tabular approach to exhaustiveness. NOE and imputed rental data are included in the GDP calculation, as the result of this Project.

Statistical institutions in BiH are included in Phase II NOE Project. The tasks for Phase II are: refine the NOE estimates made in Phase I and make estimates of illegal activities (prostitution, narcotics and smuggling of goods).

The estimate of imputed rental of owner-occupied dwellings are based on the methodology proposed by OECD and completed with the IMF advisor assistance in agreement with the OECD expert. The estimates is based on the cost approach as sum of estimates of consumption of fixed capital, intermediate consumption, taxes on production and operating surplus. The estimate is made for 2004 year (2004 –benchmark year). The estimates were revised back to 2000.

This Bulletin also presents data at constant prices related of 2004, 2005 and 2006 at the division level. Calculation of basic elements of production account and GDP at constant prices was carried out with the support of the IMF technical assistance.

Calculation of gross domestic product at constant prices is very important indicator of measuring of the dynamics and level of economic development deprived from the influence of prices. For the period 2004 – 2006 in the calculation of GDP at constant prices the concept of the single indicator method is used, due to the lack of adequate deflators of intermediate consumption. The most common single indicator used is a volume index of output. Applying a single indicator has implicit the assumption of fixed I/O coefficients. The estimates were compiled for each component of the production account (output, intermediate consumption and value added) and at prices of previous year.

Findings

This publication presents the estimates of GDP by production approach at current prices the period from 2003 to 2006 and the first estimates of GDP at constant prices the period from 2004 to 2006. The data for 2003, 2004 and 2005 at current prices differ of early published data due to including value non-observed economy. Inclusion of NOE in official calculation of GDP resulted in a increase by 7,9% in 2003, by 7,5% in 2004 and 7,2% in 2005.

GDP based on production approach at current prices , is estimated at 19.121 millions of KM in 2006 with a nominal increase of 12,96% from 2005 to 2006. The increase of net indirect taxes by 23,10% has impact on increase GDP.

GDP at constant prices (prices of previous year) for 2006 is estimated at 18.061 millions KM. In volume terms (at constant prices) the increase in GDP was 6,69%, which implies a rise in prices of 5,89%.

Data of Central Bank of BiH about net primary income from the rest of the world and net current transfers from the rest of the world are used for calculation gross national income and gross national disposable income. Gross national income for BH in 2006 is estimated at 19.758 millions KM and gross national disposable income is estimated at 22.940 millions KM, which is by 19,97% more than GDP.

Gross domestic product per capita is 4.960 KM that is 3.292 USD in 2006 .

In the basic activities (agriculture, fishing, mining, manufacturing industry, electricity and construction) is made 34,18% of value added and in services activities 65,82%. The highest share in GDP have value added of trade by 13,15% ,manufacturing industry by 9,66 ,real estate by 8,97% and public administration by 8,37%.

The national accounts system, production account and the calculation of the gross domestic product

The national accounts system is an integrated set of macroeconomic accounts and balance sheets, based on the internationally agreed concepts, definitions, classifications and accounting rules.

This system includes the following accounts: 1) Current accounts (the production account and the generation, allocation and use of income accounts), 2) Accumulation accounts (capital account, financial account and the other changes in the assets account) and 3) Balance sheets.

In the statistical institutions of Bah, the implementation of SNA/ESA methodology is at the beginning, so the production account (first in the sequence of accounts) is done and the gross domestic product is compiled based on value added in current prices. Insufficient data is the basic problem that limits further improvements in the statistics of national accounts and the implementation of this methodology.

The results of the production activities according to the particular activities and sectors are shown in the production account. The basic items in the production account are: the gross output, intermediate consumption and gross value added - as their derivation and result of the production activities. The gross value added consists of: compensation of employees, gross operating surplus or mixed income and other taxes on production.

Gross domestic product is the basic macroeconomic aggregate of the production account and can be calculated according to three approaches: 1) production approach, 2) expenditure approach, and 3) income approach.

According to the production approach, gross domestic product is the sum of gross value added generated in all activities, calculated according to basic prices and corrected for net taxes on products and for FISIM.

According to the expenditure approach, gross domestic product is the sum of: Final consumption (households, NPISH and general government consumption), Gross capital formation (gross fixed capital formation, changes in inventories and net acquisition of valuables) and the external balance of goods and services (exports of the goods and services less imports of goods and services).

According to the income approach, gross domestic product is the sum of the consumption of fixed capital, compensation of employees, net taxes on products and operating surplus or mixed income.

Definitions of basic elements of production account and gross domestic product

The gross output is defined as the market value of all produced goods and services that are generated by resident producers during an accounting period. There are three categories of production: a) market production, b) production for own final use and c) other non-market production. The gross output value is calculated according to two basic methods: as value of production or by the sum of the costs occurred during the process of production. The production method is mainly used for those producers of goods and services who are profit-oriented. The gross value of production, calculated according to this method, presents the market value of the produced goods and services. The costs method is mainly used for institutional units of the public sector and other non-profit institutions. The gross value of production for these units is calculated as the sum of intermediate consumption and gross value added.

Intermediate consumption, according to purchaser's prices, is the value of products and services that are transformed, used and spent in the production process. Intermediate consumption includes: a) costs of raw material and equipment, b) energy costs and spare parts, c) costs of services, d) other business costs. Intermediate consumption presents the value of goods and services used as input during the process of production, with the exception of fixed capital, which use is registered as the fixed capital consumption. The products used for intermediate production are registered and valued at the time they enter the production process.

Value added, as the increase in the value of production is equal to the difference between gross output and intermediate consumption. Value added for institutional units is expressed according to basic prices that are prices that do not include taxes on products, but do include subsidies on products.

Gross domestic product, according to market prices, is equal to the sum of total value added according to activities, including, on the level of the total economy, items that have not been allocated according to the activities. These are indirectly measured services of financial intermediation (FISIM) and taxes on products and services minus the subsidies on products and services. When the consumption of fixed capital is subtracted from the gross domestic product, the result is net domestic product.

Gross national income equals the sum of gross domestic product and balance of primary incomes (from labour and capital) with the rest of the world.

Gross national disposable income equals the sum of gross national income and the balance of current transfers with the rest of the world.

Taxes on products and services are taxes paid according to the produced or delivered goods and service. All taxes on products and import duties, turnover taxes, special taxes on oil derivatives, cigarettes, alcohol, lottery games, etc., fall under this category.

Subsidies on products and services are non-returnable payments of government institutions to market producers, provided for the production process of enterprises or for the sale or import of products.

FISIM (financial intermediation services indirectly measured) presents the value of services of financial intermediation, which are indirectly measured. FISIM is calculated as the difference between the claims

according to interest (active interest) and obligations according to interest (passive interest) for the institutional units for financial intermediation.

Consumption of fixed capital *is the value of used fixed capital, during an accounting period, which is used, during the process of production of new products and services. In the national accounts system, every aggregate is expressed in gross and net form. Expressing it in “gross” form means that the consumption of fixed capital had not been subtracted, while “net” form means that the data is shown after the consumption of fixed capital had been subtracted.*

Compensation of employees *includes all remuneration to employees, both in cash or in kind, that the employees receive in return for their work done, as well as all payments to the compulsory social security schemes of employees.*

Gross operating surplus *is a residual category of gross value added by the activities that remain after reducing gross value added by compensation of employees and net other taxes on production (subsidies on production have been subtracted from other taxes).*

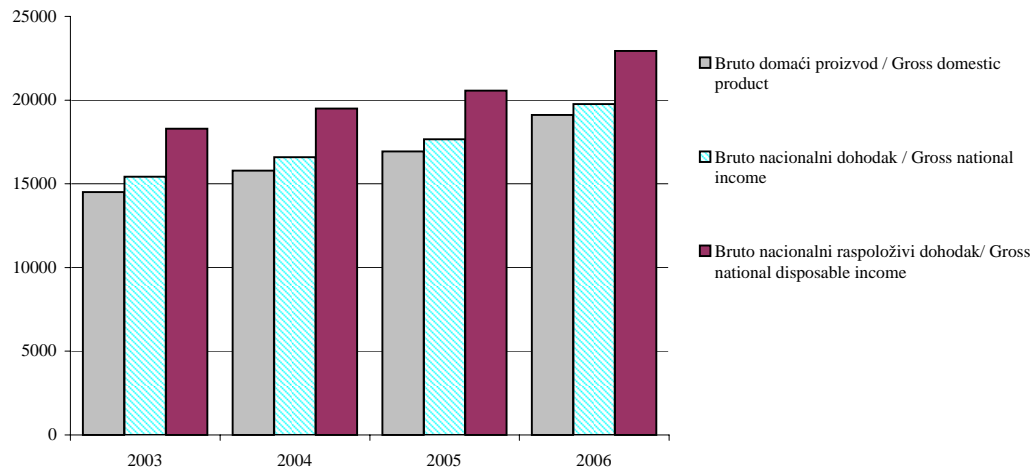
Mixed income *is an alternative term for the operating surplus of unincorporated enterprises owned by households, since it is impossible to separate their remuneration for work carried out from their profits as entrepreneur.*

TABELE I GRAFIKONI /TABLES AND GRAPHS

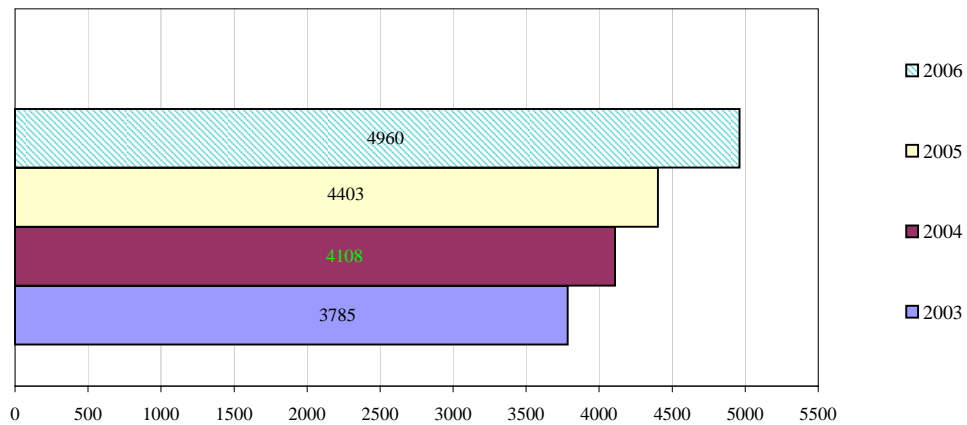
2003 - 2006

Grafikoni / Graphs

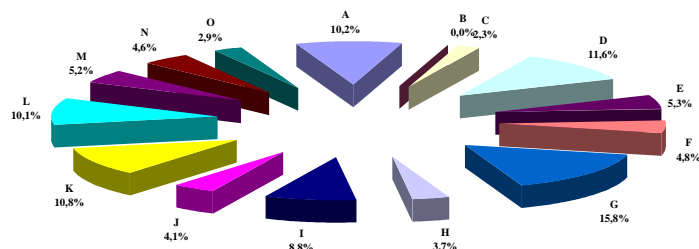
1.1.1 Bruto domaći proizvod, Bruto nacionalni dohodak, Bruto nacionalni raspoloživi dohodak
Gross domestic product, Gross national income, Gross national disposable income

1.1.2 BDP po stanovniku za BiH - KM
GDP per capita for BiH - KM

1.1.3 Struktura dodane vrijednosti u baznim cijenama po djelatnostima, 2006.
Structure of value added at basic prices by activities, 2006

1.1 **Osnovni agregati nacionalnih računa za Bosnu i Hercegovinu, tekuće cijene**
Main aggregates of national accounts for Bosnia and Herzegovina, at current prices

	2003	2004	2005	2006
Bruto domaći proizvod, mil. KM <i>Gross domestic product, mln. KM</i>	14.505	15.786	16.927	19.121
Plus: Neto primarni dohoci iz inozemstva <i>Plus: Net primary income from the rest of the world¹⁾</i>	925	798	739	637
Jednako: Bruto nacionalni dohodak, mil. KM <i>Equals: Gross national income, mln. KM</i>	15.430	16.584	17.666	19.758
Plus: Neto tekući transferi iz inozemstva <i>Plus: Net current transfers from the rest of the world¹⁾</i>	2.860	2.912	2.906	3.182
Jednako: Bruto nacionalni raspoloživi dohodak, mil.KM <i>Equals: Gross national disposable income, mln. KM</i>	18.290	19.496	20.572	22.940
Bruto domaći proizvod, mil. USD <i>Gross domestic product, mln. USD</i>	8.367	10.020	10.762	12.691
Bruto nacionalni dohodak, mil.USD <i>Gross national income, mln. USD</i>	8.901	10.526	11.232	13.114
Bruto nacionalni raspoloživi dohodak, mil. USD <i>Gross national disposable income, mln. USD</i>	10.551	12.374	13.080	15.226
Stanovništvo, procjena sredinom godine, tis. <i>Population, mid year estimate, '000²⁾</i>	3.832	3.843	3.844	3.855
Bruto domaći proizvod po stanovniku, KM <i>Gross domestic product per capita, KM</i>	3.785	4.108	4.403	4.960
Bruto domaći proizvod po stanovniku, USD <i>Gross domestic product per capita, USD</i>	2.184	2.607	2.800	3.292
Prosječni godišnji tečaj KM / USD <i>Annual average exchange rate KM / USD³⁾</i>	1,7335	1,5755	1,5728	1,5066

¹⁾ Izvor: Centralna banka Bosne i Hercegovine
Source: Central Bank of Bosnia and Herzegovina

²⁾ Izvor: Bilteni Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine
Source: Bulletins of Agency for statistics of Bosnia and Herzegovina

³⁾ Izvor: Bilteni Centralne banke Bosne i Hercegovine
Source: Bulletins of Central Bank of Bosnia and Herzegovina

2.1 BiH - Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, tekuće cijene
BiH - Gross value added and gross domestic product, at current prices

<i>000 KM</i>					
Djelatnosti	2003	2004	2005	2006	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	1.176.942	1.397.621	1.468.877	1.614.080	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	1.842	2.638	2.851	4.129	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	245.901	283.690	332.300	357.641	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	1.364.259	1.480.087	1.567.686	1.846.784	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	721.180	818.593	867.650	847.182	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	636.195	657.812	723.632	766.327	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	4.146.319	4.640.441	4.962.996	5.436.143	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	1.662.189	1.923.183	2.135.142	2.515.206	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	445.620	471.314	486.485	587.288	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	1.182.640	1.275.568	1.317.674	1.399.272	<i>Transport, storage and communications</i>
J Financijsko posredovanje	448.444	498.250	608.363	652.592	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	1.455.451	1.521.199	1.679.394	1.715.674	<i>Real estate, renting and business activities</i>
od toga: imputirana renta	1.072.380	1.084.245	1.097.743	1.089.711	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.358.228	1.409.935	1.434.061	1.600.570	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	584.723	641.766	679.982	820.112	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna skrb	586.735	631.623	663.179	722.996	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	295.313	334.530	377.361	454.212	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	8.019.343	8.707.368	9.381.641	10.467.922	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	12.165.662	13.347.809	14.344.637	15.904.065	Total of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge	-285.772	-329.429	-418.795	-478.279	<i>FISIM</i>
Bruto dodana vrijednost, bazne cijene	11.879.890	13.018.380	13.925.842	15.425.786	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	2.625.333	2.767.594	3.002.017	3.695.344	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene	14.505.223	15.785.974	16.927.859	19.121.130	GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices

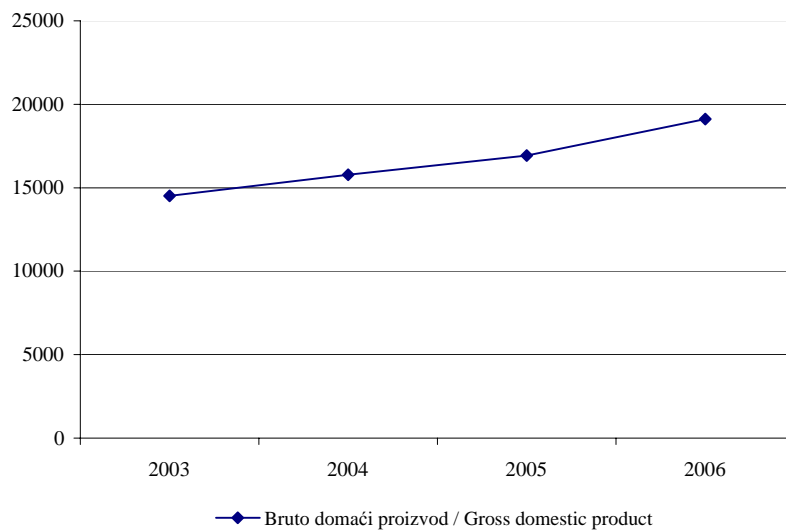
2.2 BiH - Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, tekuće cijene, Struktura
BiH - Gross value added and gross domestic product, at current prices, Structure

Djelatnosti	2003	2004	2005	2006	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	8,11	8,85	8,68	8,44	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	0,01	0,02	0,02	0,02	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	1,70	1,80	1,96	1,87	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	9,41	9,38	9,26	9,66	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	4,97	5,19	5,13	4,43	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	4,39	4,17	4,27	4,01	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	28,59	29,40	29,32	28,43	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	11,46	12,18	12,61	13,15	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	3,07	2,99	2,87	3,07	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	8,15	8,08	7,78	7,32	<i>Transport, storage and communications</i>
J Financijsko posredovanje	3,09	3,16	3,59	3,41	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	10,03	9,64	9,92	8,97	<i>Real estate, renting and business activities</i>
od toga: imputirana renta	7,39	6,87	6,48	5,70	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	9,36	8,93	8,47	8,37	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	4,03	4,07	4,02	4,29	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna skrb	4,04	4,00	3,92	3,78	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	2,04	2,12	2,23	2,38	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	55,29	55,16	55,42	54,75	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	83,87	84,55	84,74	83,18	TOTAL of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge	-1,97	-2,09	-2,47	-2,50	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	81,90	82,47	82,27	80,67	TOTAL, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	18,10	17,53	17,73	19,33	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene	100,00	100,00	100,00	100,00	GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices

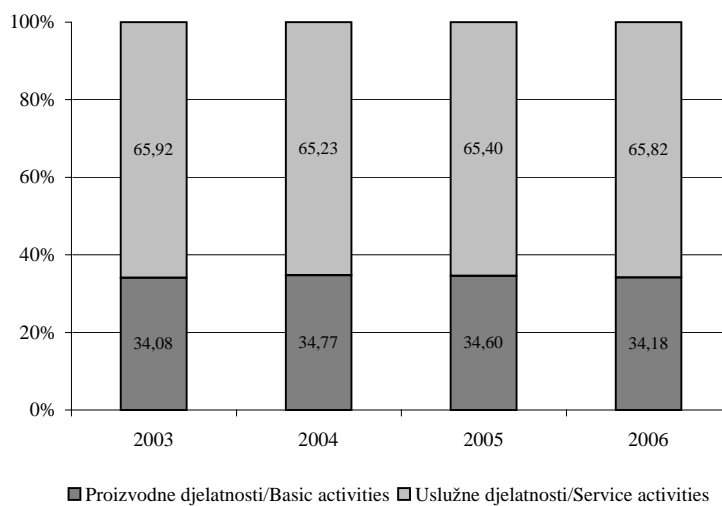
2.3 BiH - Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, tekuće cijene, Indeksi
BiH - Gross value added and gross domestic product, at current prices, Indices

Djelatnosti	2003	2004	2005	2006	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	–	118,75	105,10	109,89	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	–	143,21	108,07	144,83	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	–	115,37	117,13	107,63	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	–	108,49	105,92	117,80	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	–	113,51	105,99	97,64	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	–	103,40	110,01	105,90	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	–	111,92	106,95	109,53	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	–	115,70	111,02	117,80	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	–	105,77	103,22	120,72	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	–	107,86	103,30	106,19	<i>Transport, storage and communications</i>
J Financijsko posredovanje	–	111,11	122,10	107,27	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	–	104,52	110,40	102,16	<i>Real estate, renting and business activities</i>
od toga: imputirana renta	–	101,11	101,24	99,27	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	–	103,81	101,71	111,61	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	–	109,76	105,95	120,61	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna skrb	–	107,65	105,00	109,02	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	–	113,28	112,80	120,37	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	–	108,58	107,74	111,58	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	–	109,72	107,47	110,87	TOTAL of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge	–	115,28	127,13	114,20	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	–	109,58	106,97	110,77	TOTAL, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	–	105,42	108,47	123,10	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene	–	108,83	107,23	112,96	GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices

2.1.1. Bruto domaći proizvod, tekuće cijene/ *Gross domestic product, current prices*

2.2.1. % proizvodnih i uslužnih djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti
% basic and service activities in gross value added

3.1 BiH - Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, stalne cijene
BiH - Gross value added and gross domestic product, at constant prices

<i>prethodna godina / previous year = 100</i>				<i>000 KM</i>
Djelatnosti	2004	2005	2006	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	1.339.793	1.478.482	1.558.413	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	2.078	3.058	3.862	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	274.032	311.948	355.028	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	1.436.424	1.557.707	1.765.144	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	810.618	858.622	916.478	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	634.435	694.762	700.326	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	4.497.380	4.904.579	5.299.251	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	1.911.352	2.067.944	2.279.094	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	465.807	464.143	582.167	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	1.293.627	1.326.028	1.409.878	<i>Transport, storage and communications</i>
J Financijsko posredovanje	514.818	594.848	687.481	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	1.503.406	1.562.060	1.781.020	<i>Real estate, renting and business activities</i>
od toga: imputirana renta	1.099.198	1.108.363	1.121.490	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.289.693	1.327.775	1.456.142	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	598.653	675.087	705.810	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna skrb	586.062	645.091	696.800	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	314.804	353.292	444.082	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	8.478.222	9.016.268	10.042.474	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	12.975.602	13.920.847	15.341.725	Total of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge	-362.251	-408.085	-514.635	<i>FISIM</i>
Bruto dodana vrijednost, bazne cijene	12.613.351	13.512.762	14.827.090	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	2.803.862	2.891.276	3.233.522	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	15.417.213	16.404.038	18.060.612	GROSS DOMESTIC PRODUCT

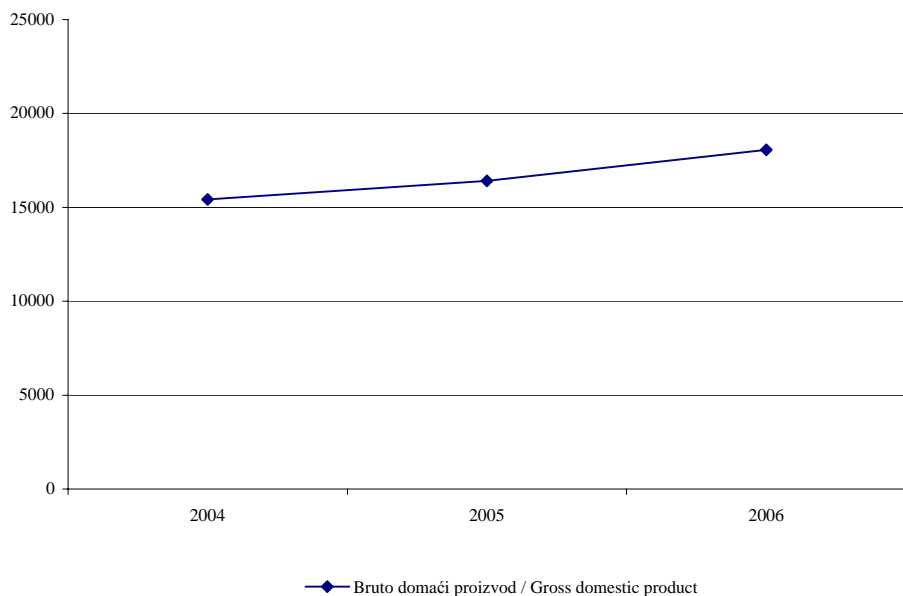
3.2 BiH - Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, stalne cijene , Struktura
BiH - Gross value added and gross domestic product, at constant prices, Structure

<i>prethodna godina / previous year = 100</i>				
Djelatnosti	2004	2005	2006	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	8,69	9,01	8,63	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	0,01	0,02	0,02	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	1,78	1,90	1,97	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	9,32	9,50	9,77	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	5,26	5,23	5,07	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	4,12	4,24	3,88	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	29,17	29,90	29,34	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	12,40	12,61	12,62	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	3,02	2,83	3,22	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	8,39	8,08	7,81	<i>Transport, storage and communications</i>
J Financijsko posredovanje	3,34	3,63	3,81	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	9,75	9,52	9,86	<i>Real estate, renting and business activities</i>
od toga: imputirana renta	7,13	6,76	6,21	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	8,37	8,09	8,06	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	3,88	4,12	3,91	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna skrb	3,80	3,93	3,86	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	2,04	2,15	2,46	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	54,99	54,96	55,60	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	84,16	84,86	84,95	TOTAL of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge	-2,35	-2,49	-2,85	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	81,81	82,37	82,10	TOTAL, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	18,19	17,63	17,90	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,00	100,00	100,00	GROSS DOMESTIC PRODUCT

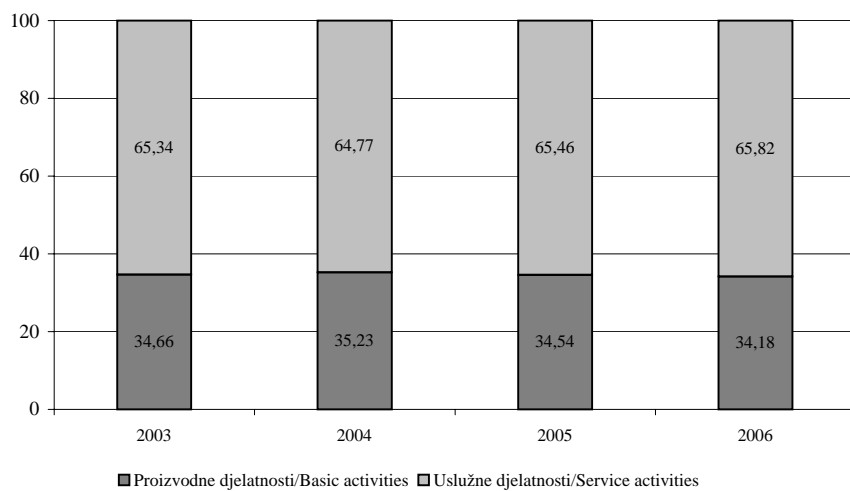
3.3 BiH - Bruto dodana vrijednost i bruto domaći proizvod, stalne cijene, Realni indeksi
BiH - Gross value added and gross domestic product, at constant prices, Real indices

<i>prethodna godina / previous year = 100</i>				
Djelatnosti	2004	2005	2006	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	113,84	105,79	106,10	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	112,81	115,92	135,46	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	111,44	109,96	106,84	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	105,29	105,24	112,60	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	112,40	104,89	105,63	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	99,72	105,62	96,78	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	108,47	105,69	106,78	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	114,99	107,53	106,74	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	104,53	98,48	119,67	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	109,38	103,96	107,00	<i>Transport, storage and communications</i>
J Financijsko posredovanje	114,80	119,39	113,01	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	103,29	102,69	106,05	<i>Real estate, renting and business activities</i>
od toga: imputirana renta	102,50	102,22	102,16	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	94,95	94,17	101,54	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	102,38	105,19	103,80	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna skrb	99,89	102,13	105,07	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	106,60	105,61	117,68	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	105,72	103,55	107,04	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	106,66	104,29	106,95	TOTAL of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge	126,76	123,88	122,88	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	106,17	103,80	106,47	TOTAL, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	106,80	104,47	107,71	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	106,29	103,92	106,69	GROSS DOMESTIC PRODUCT

3.1.1. Bruto domaći proizvod, stalne cijene
Gross domestic product, constant prices

3.2.1. % proizvodnih i uslužnih djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti
% basic and service activities in gross value added

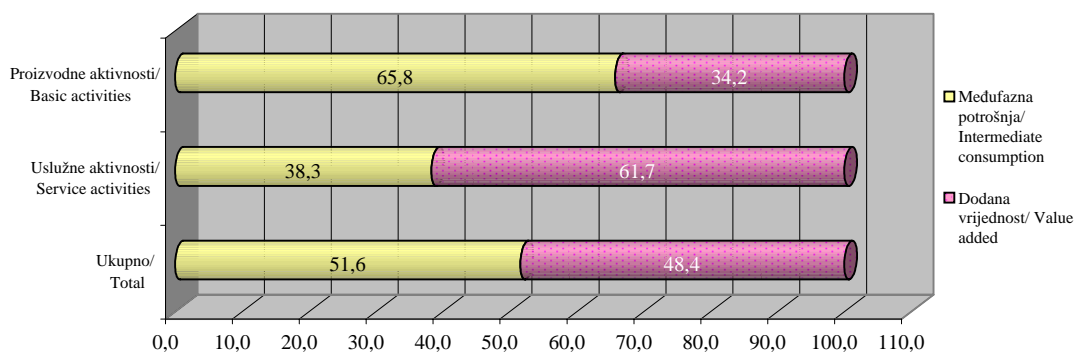
4.1 **BiH - Račun proizvodnje - Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, 2006.**
BiH - Production account - Gross domestic product by value added, 2006

tekuće cijene / current prices				000 KM
Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	3.355.064	1.740.985	1.614.080	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	15.911	11.783	4.129	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	746.273	388.633	357.641	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	7.414.034	5.567.250	1.846.784	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	2.010.076	1.162.894	847.182	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	2.333.034	1.566.707	766.327	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	15.874.392	10.438.252	5.436.143	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	4.473.292	1.958.086	2.515.206	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	1.073.812	486.526	587.288	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	2.601.199	1.201.927	1.399.272	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	979.150	326.560	652.592	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	2.790.723	1.075.048	1.715.674	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2.153.322	552.755	1.600.569	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	995.449	175.339	820.112	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	1.071.953	348.957	722.996	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	833.652	379.441	454.212	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	16.972.552	6.504.639	10.467.921	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	32.846.944	16.942.891	15.904.064	Total of branches
Indirektno mjerene bankarske usluge		478.279	-478.279	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	32.846.944	17.421.170	15.425.785	TOTAL, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	1.238.305		3.695.344	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO PROIZVODNJA, tržišne cijene	34.085.249			TOTAL OUTPUT, market prices
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene			19.121.129	GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices

4.2 **BiH - Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2006.**
BiH - Production account - % intermediate consumption and value added in output, 2006

Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	100,00	51,89	48,11	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	100,00	74,06	25,95	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	100,00	52,08	47,92	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	100,00	75,09	24,91	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	100,00	57,85	42,15	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	100,00	67,15	32,85	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	100,00	65,76	34,24	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	100,00	43,77	56,23	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	100,00	45,31	54,69	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	100,00	46,21	53,79	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	100,00	33,35	66,65	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	100,00	38,52	61,48	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	100,00	25,67	74,33	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	100,00	17,61	82,39	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	100,00	32,55	67,45	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	100,00	45,52	54,48	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	100,00	38,32	61,68	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	100,00	51,58	48,42	TOTAL of branches

% međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje
% intermediate consumption and value added in output

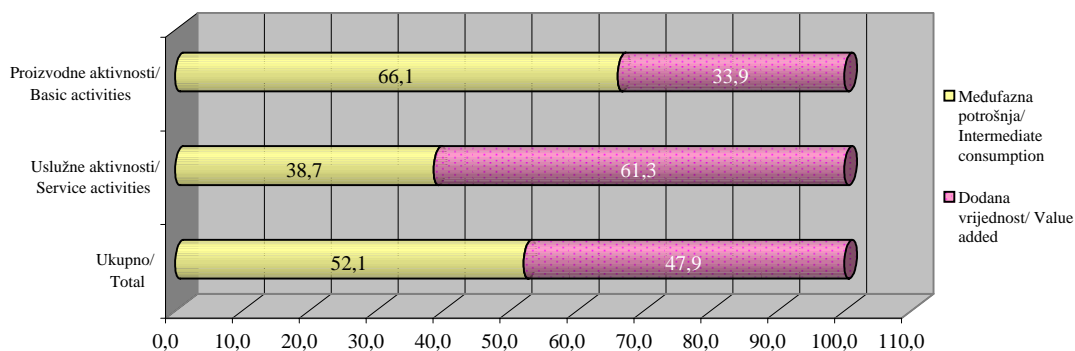
5.1 **BiH - Račun proizvodnje - Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, 2005.**
BiH - Production account - Gross domestic product by value added, 2005

<i>tekuće cijene / current prices</i>				<i>000 KM</i>
Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	<i>Activities</i>
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	3.107.175	1.638.300	1.468.877	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	14.935	12.691	2.243	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	715.322	387.801	327.521	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	6.566.377	4.998.691	1.567.686	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	1.867.471	999.822	867.650	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	2.381.769	1.658.136	723.632	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	14.655.418	9.692.423	4.962.996	<i>Total basic activities</i>
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	3.936.964	1.801.822	2.135.142	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	920.297	433.812	486.485	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	2.410.260	1.092.586	1.317.674	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	906.500	298.138	608.362	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	2.562.913	883.518	1.679.394	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.944.866	510.805	1.434.061	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	841.819	161.839	679.982	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	976.842	313.661	663.179	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	791.825	414.464	377.361	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	15.292.286	5.910.645	9.381.640	<i>Total service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	29.947.704	15.603.068	14.344.636	<i>Total of branches</i>
Indirektno mjerene bankarske usluge		418.795	-418.795	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	29.947.704	16.021.863	13.925.841	<i>TOTAL, basic prices</i>
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	1.064.823		3.002.017	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO PROIZVODNJA, tržišne cijene	31.012.527			<i>TOTAL OUTPUT, market prices</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene			16.927.858	<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices</i>

5.2 **BiH - Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2005.**
BiH - Production account - % intermediate consumption and value added in output, 2005

Djelatnosti	Bruto proizvodnja Output	Međufazna potrošnja Intermediate consumption	Bruto dodana vrijednost Gross value added	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	100,00	52,73	47,27	Agriculture, hunting and forestry
B Ribarstvo	100,00	84,97	15,02	Fishing
C Rudarstvo i iskopavanja	100,00	54,21	45,79	Mining and quarrying
D Prerađivačka industrija	100,00	76,13	23,87	Manufacturing industry
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	100,00	53,54	46,46	Electricity, gas and water supply
F Građevinarstvo	100,00	69,62	30,38	Construction
Ukupno proizvodne aktivnosti	100,00	66,14	33,86	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	100,00	45,77	54,23	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Hoteli i restorani	100,00	47,14	52,86	Hotels and restaurants
I Transport, skladištenje i komunikacije	100,00	45,33	54,67	Transport, storage and communications
J Finansijsko posredovanje	100,00	32,89	67,11	Financial intermediation
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	100,00	34,47	65,53	Real estate, renting and business activities
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	100,00	26,26	73,74	Public administration and defence; compulsory social security
M Obrazovanje	100,00	19,22	80,78	Education
N Zdravstvena i socijalna zaštita	100,00	32,11	67,89	Health and social work
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	100,00	52,34	47,66	Other community, social and personal service activities
Ukupno uslužne aktivnosti	100,00	38,65	61,35	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	100,00	52,10	47,90	TOTAL of branches

% međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje
% intermediate consumption and value added in output

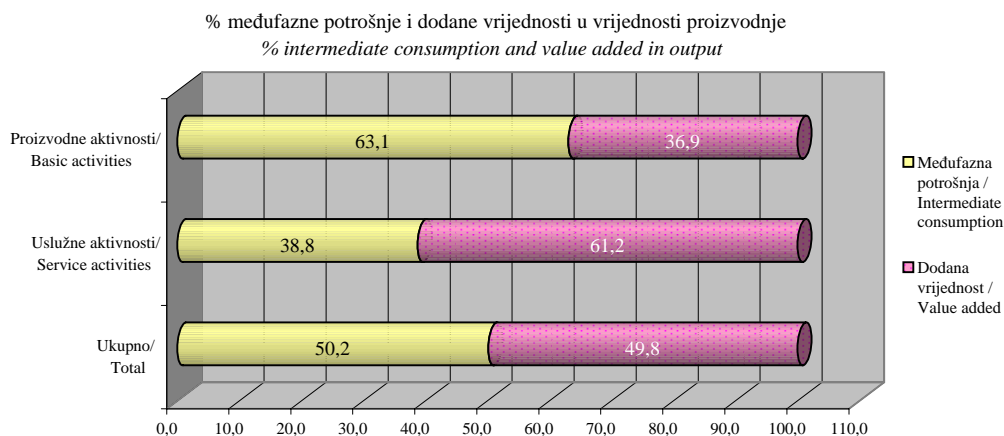

6.1 **BiH - Račun proizvodnje - Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, 2004.**
BiH - Production account - Gross domestic product by value added, 2004

<i>tekuće cijene / current prices</i>				<i>000 KM</i>	
Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	<i>Activities</i>	
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	2.935.564	1.537.945	1.397.621	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B	Ribarstvo	16.352	13.714	2.638	<i>Fishing</i>
C	Rudarstvo i iskopavanja	544.800	261.110	283.690	<i>Mining and quarrying</i>
D	Prerađivačka industrija	5.310.054	3.829.967	1.480.087	<i>Manufacturing industry</i>
E	Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	1.747.508	928.915	818.593	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F	Građevinarstvo	2.014.980	1.357.169	657.812	<i>Construction</i>
	Ukupno proizvodne aktivnosti	12.569.258	7.928.820	4.640.441	Total basic activities
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	3.750.200	1.827.016	1.923.183	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H	Hoteli i restorani	890.966	419.652	471.314	<i>Hotels and restaurants</i>
I	Transport, skladištenje i komunikacije	2.190.148	914.580	1.275.568	<i>Transport, storage and communications</i>
J	Financijsko posredovanje	744.988	246.739	498.250	<i>Financial intermediation</i>
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	2.316.934	795.735	1.521.199	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.890.472	480.536	1.409.935	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M	Obrazovanje	787.820	146.216	641.766	<i>Education</i>
N	Zdravstvena i socijalna zaštita	926.071	294.447	631.623	<i>Health and social work</i>
O	Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	719.597	385.069	334.530	<i>Other community, social and personal service activities</i>
	Ukupno uslužne aktivnosti	14.217.196	5.509.990	8.707.368	Total service activities
	Ukupno sve djelatnosti	26.786.454	13.438.810	13.347.809	Total of branches
	Indirektno mjerene bankarske usluge		329.429	-329.429	<i>FISIM</i>
	UKUPNO, bazne cijene	26.786.454	13.768.239	13.018.380	TOTAL, basic prices
	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	2.767.594		2.767.594	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	BRUTO PROIZVODNJA, tržišne cijene	29.554.048			TOTAL OUTPUT, market prices
	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene			15.785.974	GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices

6.2 **BiH - Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2004.**
BiH - Production account - % intermediate consumption and value added in output, 2004

Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	100,00	52,39	47,61	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	100,00	83,87	16,13	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	100,00	47,93	52,07	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	100,00	72,13	27,87	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	100,00	53,16	46,84	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	100,00	67,35	32,65	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	100,00	63,08	36,92	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	100,00	48,72	51,28	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	100,00	47,10	52,90	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	100,00	41,76	58,24	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	100,00	33,12	66,88	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	100,00	34,34	65,66	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	100,00	25,42	74,58	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	100,00	18,56	81,46	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	100,00	31,80	68,20	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	100,00	53,51	46,49	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	100,00	38,76	61,25	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	100,00	50,17	49,83	TOTAL of branches

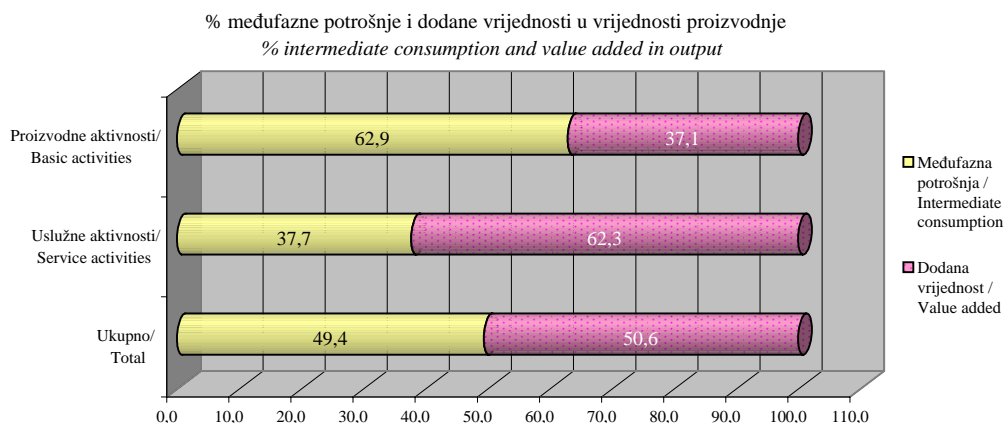

7.1 **BiH - Račun proizvodnje - Bruto domaći proizvod na bazi dodane vrijednosti, 2003.**
BiH - Production account - Gross domestic product by value added, 2003

<i>tekuće cijene / current prices</i>				<i>000 KM</i>
Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	<i>Activities</i>
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	2.530.907	1.353.963	1.176.942	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	14.521	12.679	1.842	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	489.694	243.793	245.901	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	4.828.118	3.463.859	1.364.259	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	1.365.766	644.586	721.180	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	1.948.856	1.312.662	636.195	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	11.177.862	7.031.542	4.146.319	<i>Total basic activities</i>
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	3.045.684	1.383.495	1.662.189	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	858.163	412.544	445.620	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	2.054.590	871.950	1.182.640	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	664.217	215.774	448.444	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	2.176.556	721.103	1.455.451	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.855.457	497.232	1.358.228	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	727.940	143.218	584.723	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	869.811	283.074	586.735	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	616.635	321.323	295.313	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	12.869.053	4.849.713	8.019.343	<i>Total service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	24.046.915	11.881.255	12.165.662	<i>Total of branches</i>
Indirektno mjerene bankarske usluge		285.772	-285.772	<i>FISIM</i>
UKUPNO, bazne cijene	24.046.915	12.167.027	11.879.890	<i>TOTAL, basic prices</i>
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	2.625.630		2.625.333	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BRUTO PROIZVODNJA, tržišne cijene	26.672.545			<i>TOTAL OUTPUT, market prices</i>
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, tekuće cijene			14.505.223	<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT, current prices</i>

7.2 **BiH - Račun proizvodnje - % međufazne potrošnje i dodane vrijednosti u bruto proizvodnji, 2003.**
BiH - Production account - % intermediate consumption and value added in output, 2003

Djelatnosti	Bruto proizvodnja <i>Output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Activities
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	100,00	53,50	46,50	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	100,00	87,31	12,69	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo i iskopavanja	100,00	49,78	50,22	<i>Mining and quarrying</i>
D Prerađivačka industrija	100,00	71,74	28,26	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	100,00	47,20	52,80	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	100,00	67,36	32,64	<i>Construction</i>
Ukupno proizvodne aktivnosti	100,00	62,91	37,09	Total basic activities
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu uporabu i kućanstvo	100,00	45,42	54,58	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
H Hoteli i restorani	100,00	48,07	51,93	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	100,00	42,44	57,56	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	100,00	32,49	67,51	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	100,00	33,13	66,87	<i>Real estate, renting and business activities</i>
L Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	100,00	26,80	73,20	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	100,00	19,67	80,33	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	100,00	32,54	67,46	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	100,00	52,11	47,89	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Ukupno uslužne aktivnosti	100,00	37,69	62,31	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	100,00	49,41	50,59	TOTAL of branches

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU

GROSS DOMESTIC PRODUCT BY EXPENDITURE APPROACH

2004 - 2006

Nalazi

Bruto domaći proizvod, zasnovan na rashodnom pristupu, procjenjen je u iznosu od 16.680 miliona KM za 2004., 18.177 miliona KM za 2005. i 21.151 milion KM za 2006.godinu. Ove vrijednosti pokazuju nominalan porast od 9,0% u 2005. u odnosu na 2004. godinu i 16% u 2006. u odnosu na 2005.godinu. Posmatrano u cijenama prethodne godine Bruto domaći proizvod je u 2005. porastao 6.7%, odnosno 9,3% u 2006; što ukazuje na porast cijena od samo 2,1% u 2005. i 6,4% u 2006.

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava dostigli su iznos od 15.018 miliona KM u 2004., 16,514 miliona KM u 2005. i 18.064 miliona KM u 2006. Ovo predstavlja nominalnu stopu rasta od 10% u 2005. i 9,3% u 2006. u poređenju sa prethodnom godinom. Pri stalnim cijenama (nakon isključivanja efekta promjena cijena) potrošnja je u 2005. bila 6,2% viša nego u 2004., odnosno 4,5% u 2006. U prosjeku, cijene izdataka za potrošnju kućanstava su porasle između 2004. i 2005. za 3,6%, a između 2005. i 2006. 4,6%. Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, raščlanjeni po namjeni, u tekućim cijenama, pokazuju porast u svim kategorijama potrošnje u nominalnoj vrijednosti, osim izdataka za odjeću i obuću i neto kupovina u inozemstvu. Promatrano u cijenama prethodne godine, samo grupa "alkoholna pića i duhan" pokazuje neznatno opadanje u 2005., a izdaci za odjeću i obuću u 2006.godini.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade (oko 21% BDP-a u 2004.) su porasli između 2004. i 2005. za 3,3% u nominalnoj vrijednosti, te su neznatno opali za 0,3% posmatrano u stalnim cijenama. Opadanje u stalnim cijenama u 2005. predstavlja kombinirani efekt promjena u broju uposlenika i obujmu roba i usluga kupljenih od strane institucija za potrebe vlade i smanjenog udjela Projekta Javnih Investicija u troškovima vlade. Između 2005. i 2006. ova kategorija izdataka je zabilježila nominalan porast od 11%, ili 3,75% realno. Udio izdataka vlade u ukupnom Bruto domaćem proizvodu su smanjeni sa 21% u 2004. na 19% u 2006.godini.

Bruto investicije u fiksni kapital su porasle između 2004. i 2005. za 20,9% u nominalnoj vrijednosti i za 18,5% u stalnim cijenama. Između 2005. i 2006. ova kategorija je ostvarila nominalni pad od 2,7%, što posmatrano u realnim vrijednostima predstavlja pad od oko 10%. Promatrano po vrsti ulaganja, između 2004. i 2005. nabavka strojeva i opreme je porasla za 20,5%, a investicije u građevinske objekte (uključujući stambene jedinice) su porasle između za 17,9%. U periodu između 2005. i 2006. ulaganja u nabavku strojeva i opreme su nominalno opala za 9%, a realno za 14%. Ulaganja u građevinske objekte su u 2006. nominalno opala za 6,4% i realno za 11%.

Izvoz roba i usluga u 2005. zabilježio je porast u odnosu na 2004. za 20,3% u nominalnoj vrijednosti, te 16,1% pri stalnim cijenama. Uvoz roba i usluga je rastao pa nešto nižoj stopi od 13,3% u nominalnoj vrijednosti, te stopi od 7,9% pri stalnim cijenama. Između 2005. i 2006. nastavljen je rast izvoza roba i usluga po prosječnoj stopi od 25% nominalno, ali je zbog velikog porasta cijena na svjetskom tržištu za robe koje se izvoze došlo do realnog rasta od 15%. Uvoz roba i usluga između 2005. i 2006. promatran u nominalnim vrijednostima, ostao je na istoj razini, dok je u realnim vrijednostima došlo do pada od oko 5%.

Findings

Gross domestic product based on the expenditure approach is estimated at 16,680 millions of KM in 2004, 18, 177 millions of KM in 2005 and 21.151millions of KM. These figures represent a nominal increase of 9.0% from 2004 to 2005 and 16% from 2005 to 2006. In volume terms (at constant prices) the increase in GDP was 6.7% in 2005 and 9,3% in 2006, which implies a rise in prices of only 2.1% in 2005 and 6,4% in 2006.

Household consumption expenditure reached the amount of 15,018 millions of KM in 2004, 16,514 millions of KM in 2005 and 18,064 millions of KM in 2006. This represents a nominal growth rate of 10% in 2005 and 9.3% in 2006 in comparison with previous year. At constant prices (after discounting the effect of price changes) consumption in 2005 was 6.2% higher than in 2004 and in 2006 4.5% than in 2005. On average, the prices of household consumption expenditure rose between 2004 and 2005 by 3.6% and 4.6% between 2005 and 2006. A breakdown of household consumption expenditure by purposes shows increases in all consumption categories in nominal terms except “clothing and footwear” and “net purchases abroad” in 2006. Only the group “alcoholic beverages and tobacco” shows a slight decrease in real terms in 2005 and “clothing and footwear” and “net purchase abroad” in 2006.

General government consumption expenditure (about 21% of GDP in 2004) grew between 2004 and 2005 by 3.3% in nominal terms and slightly decreased by 0.3% at constant prices. The changes in volume of the government services represents the combined effect of the change in the number of employees and the volume of goods and services purchased by the institutions conforming the government, which in 2005 were affected by a decreased on expenditures in projects carried out under the Public Investment Program. Between 2005 and 2006 this group of expenditure grew 11% in nominal terms and 3.75% in real terms. The general government consumption expenditure share in GDP increased from 21% in 2004 to 19% in 2006.

Gross fixed capital formation grew between 2004 and 2005 by 20.9% in nominal terms and by 18.5% at constant prices. Between 2005 and 2006 this category decreased 2.7% in nominal terms and 10% in real terms. The breakdown of gross fixed capital formation by type of assets shows increases in all type of assets: purchases by producers of machinery and equipment rose by 20.5% and capital formation in construction assets (including dwellings) grew and 2005 by 17.9%. In 2006 investment in machinery and equipment decreased 6.4% nominally and 11% really.

Exports of goods and services in 2005 registered an increase with respect to 2004 by 20.3% in nominal terms and of 16.1% in constant prices. At the same time imports increased at a lower rate of 13.3% in nominal terms and at a rate of 7.9% at constant prices. Between 2005 and 2006 export of goods and services continue growth by average rate of 25% nominally but because of the significant increase of prices on the world market for exported goods, export increase 15% in real terms. Import of goods and services stayed on the same level as in 2005 and decreased 5% in real terms.

METODOLOŠKA POJAŠNENJA

NOTES OF METHODOLOGY

Koncepti i definicije

Bruto domaći proizvod (BDP) prema rashodnom pristupu, definira se kao ukupna domaća krajnja potrošnja, korigirana spoljnom bilancom roba i usluga sa ostatkom svijeta. Osnovne komponente BDP-a po rashodnom pristupu su:

- Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava,
- Izdaci za krajnju potrošnju neprofitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima,
- Izdaci za krajnju potrošnju vlade,
- Bruto investicije,
- Izvoz i uvoz roba i usluga.

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava sastoje se od izdataka rezidentnih kućanstava na potrošnju roba i usluga za direktno zadovoljenje ljudskih potreba i želja. Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava odnose se na izdatke rezidentnih kućanstava, bez obzira da li su izdaci nastali unutar ekonomske teritorije ili u inozemstvu.

Izdaci se bilježe kada je dospijeće plaćanja nastalo, odnosno kada je kupac stvorio obvezu prema prodavcu. To znači da se izdaci za robe bilježe u vrijeme promjene vlasništva, dok se izdaci za usluge bilježe u vrijeme kada je isporuka usluga kompletirana.

Izdaci kućanstava se vrednuju u kupovnim cijenama plaćenim od strane kućanstava. Kupovna cijena uključuje sve poreze na proizvode koji mogu biti plaćeni u vrijeme kupnje.

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava uključuju slijedeće osnovne komponente:

- Nabavku roba i usluga,
- Dohodak u naturi, kao što su robe i usluge primljene kao dohodak dat od strane poslodavca,
- Robe i usluge proizvedene kao output neinkorporiranih poduzeća u vlasništvu kućanstava, a koje su zadržane za potrošnju od strane članova kućanstava,
- Usluge proizvedene od strane plaćenog pomoćnog osoblja,
- Usluge stanovanja za stanove nastanjene njihovim vlasnicima,
- Eksplicitne i imputirane usluge financijskog posredovanja banaka, osiguravajućih društava, mirovinskih fondova, pružene kućanstvima,
- Plaćanja kućanstava za licence, dozvole i td., koje se smatraju kupovinom usluga,
- Kupovina output-a po ekonomski značajnim cijenama.

Izdaci krajnje potrošnje kućanstava isključuju slijedeće osnovne komponente:

- Socijalne transfere u naturi,
- Izdatke kućanstava koja posjeduju neinkorporirana poduzeća, kada nastaju za poslovne svrhe,
- Kupovinu stambenih jedinica,
- Izdatke za dragocjenosti,
- Sticanje ne-proizvedene imovine,
- Sva plaćanja koja se smatraju porezima,

- Dobrovoljne transfere u gotovini ili naturi date u korist ne-profitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima (NPISH).

Izdaci za krajnju potrošnju neprofitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima, sastoje se od roba i usluga koje neprofitne institucije pružaju kućanstvima bez naknade, ili u cijenama koje nisu ekonomski značajne.

Njihovi osnovni izvori financiranja, osim povremenih prodaja, vode podrijetlo iz dobrovoljnih doprinosa u gotovini ili naturi, datim od strane vlade, javnosti ili korporacija. NPISH također mogu primati i transfere od nerezidenata.

Ne-profitne institucije koje pružaju ne-tržišne robe i usluge kućanstvima uključuju slijedeće osnovne vrste institucija:

- Sindikate, profesionalna ili naučna društva, udruženja potrošača, političke partije, crkve ili religijska udruženja, socijalne, kulturne, rekreacijske i sportske klubove,
- Dobrotvorne organizacije i organizacije za pružanje pomoći financirane dobrovoljnim transferima u gotovini ili naturi od strane drugih institucionalnih jedinica.

Izdaci za krajnju potrošnju NPISH uključuju dvije odvojene kategorije:

- Ne-tržišni output, osim investicija za vlastiti račun, koji se mjeri prema troškovima proizvodnje umanjnim za povremenu prodaju,
- Izdatke za tržišnu robu i usluge koje se bez transformiranja isporučuju kućanstvima besplatno.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica, koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u principu proizvode ne-tržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju, te redistribuiraju dohodak i bogatstvo.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Ne-tržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjnog za povremenu prodaju
- Vladine nabavke roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju kućanstvima, kao socijalni transfer u naturi.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade se mjere kao razlika između ne-tržišnog output-a i povremenih prodaja na tržištu, uvećanog za nabavku roba i usluga za besplatnu distribuciju.

Izdaci za individualnu potrošnju vlade se sastoje od plaćanja za ne-tržišne usluge vlade (obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb, kultura, sport, i td.) i tržišnih roba i usluga plasiranih direktno kućanstvima kao socijalni transfer u naturi.

Izdaci za kolektivnu potrošnju vlade se sastoje uglavnom od pružanja usluga sigurnosti i obrane, održavanja javnog reda i mira, legislative i propisa, zaštite okoliša, istraživanja i razvoja i td. Od pružanja ovih usluga korist imaju svi članovi zajednice.

Bruto investicije

Bruto investicije obuhvataju:

- Bruto investicije u stalna sredstva,
- Promjene na zalihama,
- Neto sticanje dragocjenosti.

Bruto investicije u stalna sredstva se sastoje od neto stjecanja stalnih sredstava rezidentnih proizvođača tijekom određenog vremenskog perioda, uvećanih za vrijednost ne-proizvedenih sredstava koja su nastala kao rezultat proizvodne aktivnosti proizvođača ili institucionalne jedinice. Stalna sredstva mogu biti opipljiva ili neopipljiva, proizvedena kao output iz procesa proizvodnje, koja se koriste kontinuirano u procesu proizvodnje duže od jedne godine; uključujući značajnija poboljšanja opipljive ne-proizvedene imovine, kao i troškove prijenosa vlasništva nad ne-proizvedenom imovinom.

Bruto investicije u stalna sredstva se bilježe u vrijeme kada se vlasništvo nad stalnim sredstvom prenese na institucionalnu jedinicu, koja ima namjeru da sredstvo koristi u proizvodnji.

Bruto investicije u stalna sredstva se vrednuju u kupovnim cijenama, uključujući naknade za montažu, kao i ostale troškove prijenosa vlasništva.

Promjene na zalihama se mjere kao vrijednost ulaza na zalihe umanjenim za vrijednosti povlačenja sa zaliha i vrijednosti bilo kakvih ponavljajućih gubitaka na robama držanim na zalihama.

Zalihe se sastoje od slijedećih kategorija:

- Sirovine i materijal,
- Nedovršena proizvodnja,
- Gotovi proizvodi,
- Roba za preprodaju.

Promjene na zalihama bi trebale biti vrednovane u vrijeme ulaska na zalihi, ili u vrijeme povlačenja sa zaliha. Cijena koja se koristi treba biti konzistentna sa vrednovanjem output-a, međufazne potrošnje i krajnje uporabe.

Neto sticanje dragocjenosti – dragocjenosti predstavljaju ne-financijska sredstva koja se ne koriste primarno za proizvodnju ili potrošnju, ne iskazuju propadanje (fizičko) pod normalnim uvjetima tokom vremena, a koja se nabavljaju i drže u posjedu primarno kao pohrana vrijednosti. Dragocjenosti obuhvataju slijedeće vrste roba: plemenite metale i drago kamenje; antikvitete i druga umjetnička djela; ostale dragocjenosti kao što je nakit od dragog kamenja i plementitih metala, te vrijedne kolekcije.

Stjecanje dragocjenosti se vrednuje u kupovnoj cijeni plaćenju za njih, a plasman dragocjenosti se vrednuje u cijeni koju je prodavac dobio nakon odbijanja bilo kakvih naknada plaćenih posrednicima.

Izvoz i uvoz roba se pojavljuje kada postoji promjena vlasništva nad robom između rezidenata i nerezidenata, bez obzira na to da li je došlo do fizičkog pomjeranja robe preko granice. Izvoz i uvoz isključuju sve transakcije koje se odnose na zemljište, zgrade i nepokretnu ne-proizvedenu imovinu, te financijska sredstva.

Izvoz i uvoz robe se bilježi kada se prenese vlasništvo nad robom.

Izvoz i uvoz robe treba vrednovati “free on board”, na granici zemlje izvoznice (fob). Ova vrijednost se sastoji od:

- Vrijednosti robe u baznim cijenama;
- Plus troškovi koji se odnose na transportne i distributivne usluge do točke na granici, uključujući troškove pretovara na prijevozno sredstvo za daljnji transport, ukoliko je to primjenjivo.

Izvoz i uvoz usluga se sastoji od svih usluga pruženih od strane rezidenata prema nerezidentima i obratno. Usluge, koje pripadaju izvozu i uvozu, moraju biti proizvedene kao output iz procesa proizvodnje. U izvoz i uvoz usluga se ne uključuju tokovi primarnog dohotka i tokovi dohotka od vlasništva. Najvažnije vrste uvoza i izvoza usluga su: građevinske usluge, ugradnja opreme, transport, turizam, osiguranje, financijske usluge i naknade za licenciranje.

Uvoz i izvoz usluga se bilježe u vrijeme kada su nabavljene, što se u većini slučajeva podudara sa vremenom u kojem su i proizvedene.

Uvoz usluga se vrednuje u nabavnim cijenama, a izvoz usluga u baznim cijenama.

Izvori i metode

U nastavku je dat opis osnovnih raspoloživih izvora podataka za kompilaciju BDP-a po rashodnim komponentama, uz opis metoda korištenih za obračunavanje svake komponente.

Izvori

Podaci o vanjskoj trgovini

Osnovni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine su carinske deklaracije prikupljene od strane Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine i preuzete od strane BHAS-a. Jedinica promatranja je svaka uvozna i izvozna isporuka s ostatkom svijeta za koju je popunjena deklaracija, koja je jedinstvena u pogledu vrste robe, zemlje podrijetla ili odredišta. Podaci vanjske trgovine se proizvode i publiciraju na mjesečnoj osnovi.

Vanjska trgovina se prati u skladu s posebnim trgovinskim sustavom (širi koncept), što znači da se osim transakcija redovitog uvoza i izvoza obuhvata i unutarnja i spoljna obrada, kao i obrada provedena u bescarinskim zonama. Podaci o uvozu i izvozu su temeljeni na Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine koja koristi 10-cifrenu šifru za identifikaciju robe. Prvih šest cifara korespondira Harmoniziranom Sustavu (HS), međunarodnoj nomenklaturi za klasifikaciju podataka o vanjskoj trgovini. Ostale cifre su harmonizirane sa EU nomenklaturom (kombinovanom Nomenklaturom-CN), a dvije cifre se koriste za specifične potrebe Bosne i Hercegovine.

Podaci o uvozu se vrednuju u c.i.f. cijenama, a podaci o izvozu u f.o.b. cijenama.

Anketa o potrošnji kućanstava

Istraživanje o potrošnji kućanstva je provedeno u Bosni i Hercegovini u 2004. godini. Osnovna namjena istraživanja je bila da se prikupe informacije o strukturi i razinama izdataka potrošnje po osnovnim socijalnim, ekonomskim i teritorijalnim karakteristikama kućanstava putem prikupljanja podataka iz uzorka kućanstva, uporabom tehnike intervjua i dnevnika koji kućanstva vode, da bi zabilježila svoje izdatke i proizvodnju za vlastitu potrošnju.

Prikupljeni podaci o izdacima kućanstava su raščlanjeni na oko 400 potrošnih stavki. Prikupljeni podaci su originalno klasificirani uporabom specifične klasifikacije za istraživanje, te su za potrebe obračunavanja izdataka reklasificirani u skladu sa COICOP klasifikacijom, te nakon toga CPA i NACE klasifikacijom. Uslijed činjenice da su ukupni izdaci potrošnje kućanstva u istraživanju izračunati na uzorku podataka, procjena za ukupnu populaciju Bosne i Hercegovine je dobivena preračunom izdataka za svaku stavku po glavi stanovnika uz primjenu zvanične procjene stanovništva BiH. Za svaku stavku, obračunate su greške pri uzorkovanju u cilju pružanja indikacija o točnosti procjena.

U 2005. i 2006. godini nije provedeno ovo istraživanje.

PRODCOM istraživanje

Predmet PRODCOM istraživanja je industrijska proizvodnja, izvršena na teritoriji Bosne i Hercegovine u periodu od jedne kalendarske godine. Istraživanje prikuplja podatke o obujmu i vrijednosti proizvodnje i prodaje industrijskih proizvoda, na detaljnoj razini pojedinog proizvoda, specificiranog u nomenklaturi industrijskih proizvoda.

Obuhvat PRODCOM istraživanja nije potpun, i utemeljen je na adresaru statističkih jedinica za godišnje statističko istraživanje o industriji. Obuhvat za Federalni Zavod za Statistiku je limitiran na izvještajne jedinice koje imaju deset ili više uposlenika, a Statistički Zavod Republike Srpske i područni ured BHAS-a u Distriktu Brčko obuhvataju u istraživanju sve izvještajne jedinice iz adresara. Podešavanja za neobuhvat su načinjena putem korištenja koeficijenata (odnos ukupnog output-a prema output-u obuhvaćenom istraživanjem) na razini razreda NACE-a. Svi proizvodi koji pripadaju razredu su podešeni sa istim koeficijentom izračunatim na nivou razreda.

Bilanca plaćanja

Kompilacija statistike bilance plaćanja za Bosnu i Hercegovinu je u nadležnosti Centralne Banke Bosne i Hercegovine. Za kompilaciju bruto domaćeg proizvoda rashodnim pristupom, korišteni su podaci o uvozu i izvozu roba i usluga.

Izvoz i uvoz roba vrednovan je f.o.b. cijenama. F.o.b. cijena (free on board) izvoza i uvoza je tržišna vrijednost roba u točki jedinstvene valorizacije, (carinska granica ekonomije iz koje je izvezena) i jednaka je c.i.f. cijeni umanjenoj za troškove transporta i naknade osiguranja, između carinske granice zemlje izvoznice (uvoznice) i uvoznice (izvoznice).

Izvoz i uvoz usluga se klasificira u tri grupe: transport, putovanja i ostale usluge. Transportne usluge sadrže transport roba i putnika.

Istraživanje o Investicijama

Istraživanje o bruto investicijama u stalna sredstva se provodi godišnje od 2004.godine, od strane statističkih institucija u Bosni i Hercegovini. Istraživanje obuhvata sve pravne subjekte i daje detaljne podatke o ulaganju u opipljiva i neopipljiva stalna sredstva; troškove koji su povezani sa stjecanjem ne-proizvedene, ne-financijske imovine (unaprijeđenje zemljišta i troškovi prijenosa vlasništva nad ne-proizvedenom ne-financijskom imovinom). U istraživanju, bruto investicije u stalna sredstva su podijeljene na stjecanje novih sredstava, stjecanje polovnih sredstava i dezinvesticiju postojećih sredstava.

Program Javnih investicija

Program Javnih Investicija Bosne i Hercegovine (PIP) uključuje projekte sadržane u Programu Javnih Investicija Bosne i Hercegovine, Programu Javnih Investicija Federacije Bosne i Hercegovine, Programu Javnih Investicija Republike Srpske i Liste prioriternih Investicionih

Projekata Distrikta Brčko. Program je dizajniran kao trogodišnji plan koji obuhvata prioritete prijedloge utemeljene na potrebama Bosne i Hercegovine.

Projekti sadržani u PIP-u su klasificirani kao: novi-visoki prioritet, odobreni i projekti u tijeku. Samo za projekte «u tijeku», finansiranje je obezbjeđeno u prethodnom periodu te je predviđeno za period koji slijedi.

Podaci iz navedenog izvora su korišteni za procjenjivanje dijela bruto investicija u fiksni kapital financirane iz sredstava donatora i kredita, što nije obuhvaćeno istraživanjem o investicijama.

Output po ekonomskoj aktivnosti

Output po ekonomskim aktivnostima je obračunat na razini 5 cifri NACE klasifikacije, od strane entitetskih statističkih institucija i korišten je za procjenjivanje različitih vrsta usluga.

Promjene na zalihama po ekonomskoj aktivnosti

Obračun promjena na zalihama se temelji na podacima iz računovodstvenih iskaza. Za potrebe kompilacije BDP-a rashodnim pristupom, entitetski statistički zavodi su osigurali podatke o zalihama. Na raspolaganju su bili podaci samo za poduzeća. Zalihe su se sastojale od slijedećih kategorija: gotovi proizvodi, nedovršena proizvodnja, trgovačka roba te sirovine i materijal.

Indeks maloprodajnih cijena

U periodu do 2005. Indeks maloprodajnih cijena (RPI) je korišten kao osnovni indikator inflacije u Bosni i Hercegovini. Indeks maloprodajnih cijena je bio raspoloživ jedino na razini entiteta.

Indeks potrošačkih cijena

Indeks potrošačkih cijena (CPI) je mjera prosjeka promjena u cijenama u određenom vremenskom periodu za potrošačku korpu proizvoda i usluga i koristi se kao mjera inflacije potrošačkih cijena u entitetima i Bosni i Hercegovini. Indeks potrošačkih cijena je kompiliran sa podacima koji počinju sa siječnjom 2005-te. Period koji je usvojen kao bazni za obračunavanje indeksa je prosinac 2004.

Procjene populacije

U svrhu kompilacije bruto domaćeg proizvoda prema rashodnom pristupu korištene su procjene broja stanovnika sačinjene od strane BHAS-a. Važno je napomenuti da ove procjene populacije ne iskazuju istu vrijednost koja se dobije zbrajanjem procjena sačinjenih od strane entiteta.

Metode

Izdaci potrošnje kućanstva

Procjene izdataka kućanstava za potrošnju za 2004. godinu su djelimično temeljeni na rezultatima istraživanja o potrošnji kućanstava, podacima o vanjskoj trgovini, domaćoj proizvodnji robe i usluga za potrošnju. Procjene za 2005. i 2006. godinu, za koji nisu bili na raspolaganju podaci iz Ankete o potrošnji kućanstava, se temelje na podacima o uvozu i domaćoj proizvodnji i/ili ekstrapolaciji procjena prethodne godine korištenjem relevantnih indikatora. Potrošnja kućanstava električne energije, gasa i vode utemeljena je na izvješćima komunalnih poduzeća.

Procjene potrošnje poljoprivrednih proizvoda su kompajlirane na detaljnoj razini proizvoda. Za 2004. godinu procjene se uglavnom temelje na rezultatima HBS-a 2004. Odgovarajuće procjene za 2005. i 2006. temeljene su na ekstrapolaciji količina potrošenih u prethodnoj godini sa stopom rasta ponude poljoprivrednih proizvoda i promjena u potrošačkim cijenama za odgovarajuće proizvode.

Procjene potrošnje proizvedenih neprehrambenih i prehrambenih proizvoda za 2004. godinu su temeljene na podacima statistike spoljne trgovine, iskazima poduzeća o proizvodnji te anketi o potrošnji kućanstava. Procjene o potrošnji za 2005. i 2006. su uglavnom temeljeni na podacima o ponudi ovih proizvoda na domaćem tržištu izvedenoj iz statistika vanjske trgovine kao i iskazima poduzeća o proizvodnji.

Glavni izvor za kompilaciju procjena potrošnje usluga su bili HBS iz 2004. i odgovarajuće procjene output-a po ekonomskoj aktivnosti kompajlirane od strane entitetskih zavoda za statistiku i područnog ureda BHAS-a u Brčko Distriktu. Procjene za 2005. i 2006. su temeljene na ekstrapolaciji procjena prethodne godine sa obimom i indikatorima cijena.

Procjene izdataka rezidenata u inozemstvu i nerezidenata na teritoriji Bosne i Hercegovine su dobivene iz odgovarajućih procjena iz statistike bilance plaćanja kompajliranih od strane Centralne Banke Bosne i Hercegovine - CBBH.

Potrošnja ne-profitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima (NPISH)

Procjene potrošnje NPISH su temeljene na odgovarajućim procjenama output-a za ove institucije kompajlirane od strane entitetskih statističkih institucija u okviru njihovih aktivnosti na kompilaciji procjena BDP-a po proizvodnom pristupu. Output ovih institucija je mjereno kao zbroj komponenata troškova proizvodnje: naknada uposlenicima, potrošnje roba i usluga za proizvodnju, ostalih poreza na proizvode i potrošnja fiksnog kapitala.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade

Procjene se temelje na analizama podataka prikupljenih i obrađenih od strane statističkih institucija Bosne i Hercegovine, o izvršenja proračuna za sve vladine institucije koje obuhvataju, državne, entitetske, kantonalne, lokalne jedinice vlasti i izvan-proračunske fondove. Uključeni su i izdaci zdravstvenih i mirovinskih fondova. Potrošnja je mjerena kao zbroj troškova proizvodnje (naknade uposlenicima, potrošnja roba i usluga za proizvodnju, ostali porezi na proizvode i potrošnja fiksnog kapitala).

Procjene bruto investicija u stalna sredstva

Procjene investicija u strojeve i opremu i motorna vozila su dobijena iz detaljnih analiza uvoza i domaće proizvodnje kapitalnih roba.

Procjene investicija u građevinske projekte, osim stambenih jedinica, su dobivene iz financijskih podataka podnešenih od strane pravnih subjekata i njihovih odgovora dobivenih tijekom istraživanja o investicijama provedenim od strane entitetskih zavoda u suradnji sa BHAS-om. Procjene o investicijama u građevinarstvu za proizvođače koji nisu registrirani kao pravni subjekti (poduzetnici-fizičke osobe) su temeljene na djelomičnim podacima za koje su podnesena izvješća statističkim institucijama, uz imputiranje izdataka koji nisu obuhvaćeni izvornim podacima.

Procjene o gradnji stambenih jedinica su temeljene na podacima iz financijskih izvješća poduzeća, djelomičnim podacima o individualnoj gradnji, te pretpostavkama u pogledu obuhvata.

Procjene promjena na zalihama

Procjene promjena na zalihama su izračunate kao razika između početne i završne knjigovodstvene vrijednosti iz izvješća poduzeća i vladinih institucija. Nisu poduzimani pokušaji za podešavanje podataka s ciljem eliminacije vlasničkih dobitaka (dio promjena u vrijednosti uslijed promjena u cijenama tijekom držanja na zalihama od strane proizvođača u referentnoj godini) uslijed nedostataka odgovarajućih indeksa cijena.

Uvoz i izvoz roba i usluga

Procjene ukupnog uvoza i izvoza roba i usluga su uzete iz odgovarajućih procjena statistike bilance plaćanja kompilirane od strane Centralne Banke Bosne i Hercegovine. Uvoz i izvoz usluga, sukladno sa definicijama nacionalnih računa, ne uključuje plaćanja između rezidenata i nerezidenata, koja se odnose na primarne dohotke (dohodak od imovine i rada).

Procjene pri stalnim cijenama

Procjene BDP-a rashodnim pristupom obračunate su u cijenama prethodne godine, što omogućava poređenje podataka između dvije godine, na kvantitativnoj osnovi (nakon eliminiranja efekta promjena u cijenama). Implicitni deflatori agregata i njegovih komponenti su Paasche-ove vrste, što ukazuje na to da se ne odlikava samo promjena u cijenama nego i promjena u sastavu rashoda za godine koje se upoređuju. Slijedi opis osnovnih izvora i metoda korištenih za komponente finalne potrošnje:

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstva: procjene potrošnje poljoprivrednih proizvoda u 2005. i 2006. u cijenama prethodne godine su dobivene revalorizacijom potrošenih količina u 2005. i 2006. korištenjem prosječnih cijena prethodne godine. Za sve ostale stavke koje čine potrošnju kućanstva, procjene pri stalnim cijenama su obračunate na razini 4 cifre COICOP klasifikacije, deflacioniranjem odgovarajućih vrijednosti tekućih cijena sa odgovarajućom komponentom Indeksa potrošačkih cijena (CPI). Ipak, točnost ovih procjena je umanjena nedostatkom CPI podataka za period prije prosinca 2004., pa se nedostatak informacija morao popuniti sa procjenama nedostajućih cijena. Izdaci rezidentnih kućanstava u inozemstvu su deflacionirani relevantnim komponentama indeksa potrošačkih cijena za zemlje koje su glavne destinacije u turizmu. Potrošnja nerezidenata je deflacionirana sa relevantnim komponentama CPI-a.

Izdaci za krajnju potrošnju NPISH: procjene pri stalnim cijenama su dobivene kao zbroj troškova komponenti potrošnje obračunate u cijenama prethodne godine, pri čemu je kupovina deflacionirana sa općim CPI-em (indeksom potrošačkih cijena), a naknade uposlenicima pri stalnim cijenama su dobivene ekstrapolacijom podataka iz prethodne godine sa promjenama u broju uposlenika.

Izdaci za krajnju potrošnju vlada: su dobiveni kao zbroj komponenti troškova pri stalnim cijenama. Nabavka roba i usluga je deflacionirana općim CPI-em (indeksom potrošačkih cijena), a naknade za uposlenike promjenama u broju uposlenih.

Bruto investicije u stalna sredstva: Vrijednost ulaganja u strojeve i opremu u stalnim cijenama dobiveno je deflacioniranjem tekućih vrijednosti. Deflator je dobijen kao ponderisani prosjek relevantnih jediničnih indeksnih vrijednosti i indeksa cijena za glavne trgovinske partnere za pojedine kapitalne robe. Ovaj metod je korišten za stavke za koje su indeksi jediničnih vrijednosti bili manje pouzdani. Procjene za građevinske radove (zgrade i objekte) su obračunate deflacioniranjem, korištenjem implicitnog deflatora output-a za građevinsku djelatnost.

Izvoz i uvoz roba i usluga: Za obračun pri stalnim cijenama izvoza i uvoza roba i usluga korišteni su indeksi jediničnih vrijednosti Paasche vrste koji su posebno kompilirani za ovu namjenu. Ovi indeksi su temeljeni na detaljnim podacima vanjske trgovine korišteni za deflaciju odgovarajućih vrijednosti izvoza i uvoza pri tekućim cijenama. Izvoz i uvoz usluga je deflacioniran indeksima cijena.

Concepts and definitions

Gross domestic product (GDP) by expenditure approach is defined as total domestic final consumption corrected by external trade balance with the rest of the world. The main components of GDP by expenditure are:

- *Household final consumption expenditure,*
- *Final consumption of non- profit institutions serving households,*
- *Final consumption of general government,*
- *Gross capital formation,*
- *Export and import of goods and services.*

Household final consumption expenditure consists of expenditure incurred by resident households on consumption goods and services for the direct satisfaction of human needs and wants. Final consumption expenditure refers to the expenditures incurred by resident households, whether these expenditures are incurred within the economic territory or abroad.

Expenditure should be recorded when the payable is created, that is when the purchaser incur a liability to the seller. This implies that expenditures on goods are to be recorded at the time their ownership changes while expenditures on services are recorded when the delivery of the services is completed.

Household expenditure is recorded at purchasers` prices paid by households including any taxes on products which may be payable at the time of purchase.

Household final consumption expenditure includes the following main components:

- *The purchase of goods and services,*
- *Income in kinds, like goods and services received as income in kind from the employer,*
- *Goods and services produced as outputs of unincorporated enterprises owned by household that are retained for consumption by members of the household,*
- *Services produced by domestic paid staff,*
- *Services of owner-occupied dwellings,*
- *Explicit and imputed services charges on household uses of financial intermediation services provided by bank, insurance companies, pension funds etc.,*
- *Payments by households for licenses, permits, etc. which are regarded as purchases of services,*
- *The purchase of output at not economically significant prices.*

Household final consumption expenditure excludes the following main components:

- *Social transfers in kind,*
- *Expenditures by households owning unincorporated enterprises when incurred for business purposes,*
- *The purchase of dwellings,*
- *Expenditure on valuables,*
- *Acquisitions of a non-produced assets,*
- *All payments which are to be regarded as taxes,*
- *Voluntary transfers in cash or in kind by households to NPISHs.*

Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households consist of goods and services which non-profit institutions provide to households free or at prices that are not economically significant. . Their principal resources, apart from occasional sales, are derived from voluntary contributions in cash or in kind from the general public, corporations, and government. They may also receive transfers from non-residents.

The non-profit institutions include the following main kinds of NPISHs that provide non-market goods and services to households:

- Trade unions, professional or learned societies, consumers` associations, political parties, churches or religious societies, social, cultural, recreational and sports clubs,
- Charities, relief and aid organizations financed by voluntary transfers in cash or in kind from other institutional units.

Final consumption expenditure of NPISHs includes two separate categories:

- Non-market output other than own-account capital formation, which is measured by production costs less incidental sales,
- Expenditure on market goods and services that are supplied without transformation and free of charge to households.

Final consumption of general government - The general government sector consists of the totality of institutional units, which, in addition to fulfilling their political responsibilities and their role of economic regulation, produce principally non-market services (possibly goods) for individual or collective consumption and redistribute income and wealth.

Final consumption expenditure of general government includes two categories of expenditure:

- Non-market output other than own-account capital formation, which is measured by production costs, less incidental sales
- Purchases by general government of goods and services produced by market producers that are supplied to households, without any transformation, as social transfer in kind.

Final consumption expenditure of general government is measured as difference between non-market output and occasional sales on the market plus purchase of goods and services for free distribution.

Individual government consumption expenditure comprises payments for non-market government services (education, health, social care, culture, sport, etc.) and market goods and services supplied directly to households as social transfer in kind.

Collective government consumption expenditure consists mostly of the provision of security and defense, the maintenance of law and order, legislation and regulation, the protection of environment, research and development etc. All members of the community can benefit from such services.

Gross capital formation

Gross capital formation consists of:

- *Gross fixed capital formation,*
- *Changes in inventories,*
- *Acquisitions less disposals of valuables.*

Gross fixed capital formation consists of producers` acquisitions less disposals of fixed assets during the reference period plus certain additions to the value of non-produced assets realized by the productive activity of producers or institutional units. Fixed assets are tangible or intangible assets produced as outputs from processes of production that are themselves used repeatedly, or continuously, in processes of production for more than one year; including major improvements to tangible non-produced assets and costs associated with the transfers of ownership of non-produced assets.

Gross fixed capital formation is recorded when the ownership of the fixed assets is transferred to the institutional unit that intends to use them in production.

Gross fixed capital formation is valued at purchasers` prices including installation charges and other costs of ownership transfer.

Changes in inventories are measured by the value of the entries into inventories less the value of withdrawals and the value of any recurrent losses of goods held in inventories.

Inventories consist of the following categories:

- *Materials and supplies,*
- *Work in progress,*
- *Finished goods,*
- *Goods for resale.*

Changes in inventories should be valued at the time of entering the inventories or at the time of withdrawal. The price used should be consistent with valuation of output, intermediate consumption and final uses.

Acquisition less disposals of valuables – Valuables are non-financial assets that are not used primarily for production or consumption, do not deteriorate (physically) over time under normal conditions and that are acquired and held primarily as stores of value. Valuables encompass the following types of goods: precious stones and metals; antiques and other art objects; other valuables such as jewelry of precious stones and metals and collectors items.

Acquisitions of valuables are valued at the purchasers` prices paid for them and disposals of valuables are valued at the prices received by sellers, after deducting any fees paid to intermediaries.

Exports and imports of goods occur when there are changes of ownership of goods between residents and non-residents, regardless of whether there are corresponding physical movements of goods across borders. Exports and imports exclude all transaction in land, buildings and non-movable non-produced assets, and in financial assets.

Exports and imports of goods should be recorded when the ownership of the goods is transferred.

Exports and imports of goods are to be valued free on board at the border of the exporting country (fob). This value consist of:

- The value of the goods at basic prices;
- Plus related transport and distributive services up to that point of the border including the cost of loading on to a carrier for onward transportation, where appropriate.

Exports and imports of services consist of all services rendered by residents to non-residents or vice versa. The services, which belong to export and import of services, must have been produced as outputs from processes of production. They do not include flows of primary income and flows of property income. The more important types of import and export of services are: construction services, installation of equipment, transportation, tourism, insurance, financial services, and license fees.

Exports and imports of services are recorded at the time at which are rendered, which mostly coincides with the time at which the services are produced.

Sources and methods

A description of the main source data available for the compilation of GDP by expenditure components is provided followed by a description of the methods used for the calculation of each of these components:

Sources

Foreign trade data

The main data sources for external trade statistics are custom declarations collected by the Indirect Taxation Authority of BH and taken over by Agency for Statistics. The observation unit is each import and exports shipment with the rest of the world and is uniform as regards the type of goods, country of destination or origin, and for which the custom declaration was filled. The external trade statistics data are produced and published on a monthly basis.

The external trade are monitored according to the special trade system (relaxed definition), which means that beside regular import and export transactions also inward and outward processing as well as processing carried out in custom free zones are included.

Data on imports and exports are available based on the Customs Tariff of BH, which uses a 10-digit code system for the identification of the goods. The first 6 digits correspond to the Harmonized System (HS), the international nomenclature for the classification of foreign trade data. The additional two digits are harmonized with the EU nomenclature (Combined Nomenclature-CN), and the last 2 digits are an extension of the classification to meet specific needs of BH.

The import data are valued in c.i.f. prices and export data in f.o.b. prices.

Household budget survey

The household budget survey was implemented in Bosnia and Herzegovina in 2004. The main purpose of the survey was collecting information on the structure and levels of consumption expenditure by the main social, economic and territorial characteristics of the households by collecting data from a sample of households by mean of interviews and diaries kept by households on their expenditures and production for self consumption.

The data on household expenditure collected by survey were broken down in about 400 consumption items. Collected data were originally classified using a specific classification for the survey and for needs of expenditure calculation reclassified in accordance to the COICOP and than CPA and NACE classification. Estimates for the total population of BiH were obtained by grossing up the survey's results on national per capita expenditures of each item by the official estimate of the population of the BiH. Sampling errors were calculated for each item to provide an indication of the accuracy of the estimates.

In 2005 and 2006 the survey was not carry out.

PRODCOM survey

The subject of the PRODCOM survey is industrial production, accomplished at the territory of Bosnia and Herzegovina in the period of one calendar year. The survey collects data on volume and value of production and sales of industrial production, at the detailed level of a single product specified in the nomenclature of industrial products.

The coverage of the PRODCOM survey is not full, and it is based on the address list of statistical units used for annual statistical surveys on industry. The coverage in the Federal Institute of Statistics is limited to those reporting units that have ten or more employees while in the Statistical Institute of Republic Srpska and the Statistical Branch of District Brcko all reporting units from the address list are included in the survey. An adjustment for non-coverage was made using coefficients (the ratio of total output to the output covered by the survey) at the level of the NACE class. All products belonging to a class were adjusted with the same coefficient calculated at the class level.

Balance of payment

Compilation of the balance of payment statistics in Bosnia and Herzegovina is the responsibility of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina. For the compilation of gross domestic product by expenditure data on exports and imports of goods and services were used.

Export and import goods are valued by f.o.b. prices. The f.o.b. prices (free on board) of exports and imports is the market value of the goods at the point of uniform valuation, (the custom frontier of the economy from which they are exported); it is equal to the c.i.f. price less the costs of transportation and insurance charges, between the custom frontier of the exporting (importing) country and that of the importing (exporting) country.

Exports and imports of services are classified into three groups: transportation, travel and other services. Transportation services comprise services of transport of goods and passengers.

Investment survey

The survey on the gross fixed capital formation has been carried out annually since 2004 by statistical institutions in Bosnia and Herzegovina. The survey covers all legal units and detailed data on product groups of tangible and intangible fixed assets and costs associated with acquisition of non-produced non-financial assets (land improvement work and transaction costs of ownership of non-produced non-financial assets). In the survey gross fixed capital formation is divided into acquisitions of new assets, acquisition of existing assets and disposals of existing assets.

Public Investment Program

The Public investment Program of Bosnia and Herzegovina (PIP) includes the projects contained in the Public Investment Program of Institutions of Bosnia and Herzegovina, the Public investment Program of the Federation of Bosnia and Herzegovina, the Public Investment Program of the Republic of Srpska and the List of prioritized Public Investment Projects in Brcko

District of Bosnia and Herzegovina. It is designed as a three-year rolling plan to encompass prioritized proposals based on the needs of Bosnia and Herzegovina.

The projects contained in the PIP are classified as following: new-high priority, new-medium priority, committed and ongoing projects. Only for «ongoing» projects funding was secured in the previous period and is committed for the following period.

The data from this source were used for estimation the part of gross fixed capital formation financed by donors and credits, which is not covered by the investment survey.

Output by economic activity

Output by economic activities has been calculated on five-digit level of NACE classification by entities statistical institutions and has been used for estimation of different type services.

Changes in inventories by economic activity

Calculation of changes in inventories is based on accounting statement data. For the compilation of GDP by expenditure, the entities statistical offices have provided data on inventories. Only data for enterprises have been available. Inventories consist of the following categories: finished goods, work in progress, trade goods and raw materials and supplies.

Retail price indices

Until 2005 the Retail Prices Index (RPI) has been used as the main indicator of inflation in the BiH. The RPI has been available only at the level of the entities of Bosnia and Herzegovina.

Consumer price indices

The Consumer Price Index (CPI) is a measure of the average change in prices over time of a market basket of goods and services and is used as measure of consumer price inflation in the entities and in Bosnia and Herzegovina as a whole. The CPI has been compiled starting with the data for January 2005. The period adopted as the base of calculation for the indices is December 2004.

Population estimation

For purposes of GDP compilation by expenditure in final uses, the population estimates made by the BHAS have been used. It is important to mention that these population estimates do not coincide with the aggregate obtained by summing up the respective independent estimates made by the entities.

Methods

Household consumption expenditure

Estimates of household consumption expenditure for the year 2004 are partially based on the results of the household budget survey for that year and on data on foreign trade and domestic production of consumer goods and services. Estimates for the year 2005 and 2006, for which no household budget survey data are available, are based on imports and domestic production statistics and/or extrapolation of the 2004 estimates using relevant indicators. The household consumption of electricity, gas and water is based on the reports of the utility enterprises.

Estimates of consumption of agriculture products are compiled at detailed level of products. For the year 2004 these estimates are mainly based on the results of the HBS 2004. The respective estimates for 2005 and 2006 are based on the extrapolation of the quantities consumed in 2004 by the growth rate of the supply of agriculture products and changes in the consumer prices for the respective products.

Estimates of consumption of manufactured non-food and food products for the year 2004 were based on data on foreign trade statistics, reports by enterprises on production, and the household budget survey. Estimates for the consumption of these items in 2005 and 2006 are mainly based on data on the supply of these items to the domestic market derived from the foreign trade statistics and the reports of enterprises on production.

The main sources for the compilation of the estimates of consumption of services were the HBS 2004 and the respective estimates of output by economic activity compiled by the entities' institute of statistics and the Brcko branch of the BHAS. Estimates for 2005 and 2006 are based on the extrapolation of the 2004 estimates by volume and price indicators.

Estimates of expenditures of residents abroad and non-residents in the territory of BiH were obtained from the respective estimates of the balance of payments statistics compiled by the CBBH.

Consumption of non-profit institutions serving households (NPISHs)

The estimates of consumption of NPISHs are based on the respective estimates of output of these institutions compiled by the entities' statistical institutions within the framework of their work in compiling GDP estimates based on the production approach. Output of these institutions is measured by the sum of the cost components of production, that is, compensation of employees, consumption of goods and services for production, other taxes on production, and consumption of fixed capital)

General Government consumption expenditure

The estimates are based on the analysis of the data collected and processed by the statistical institutions of BiH on the execution of the budgets by all government institutions comprising the state, the entities, cantons, local authorities, and extra budgetary funds. It also includes the expenditures of the health and pension funds. Consumption is measured as the sum of the production costs (compensation of employees, consumption of goods and services for production, other taxes on production, and consumption of fixed capital).

Estimates of gross fixed capital formation

Estimates on investment in machinery and equipment and motor vehicles are obtained from the detailed analysis of imports and domestic production of capital goods.

Estimates of investment in construction projects other than dwellings are obtained from financial data reported by legal entities in their returns to the annual survey on investment carried out by the institutes of statistics of the entities in conjunction with the BHAS. Estimates on investment on construction by producers not registered as legal entities (entrepreneurs) are based on partial data reported to the statistical institutions supplemented with imputations for the expenditures not covered by the source data.

Estimates on the construction of dwellings are based on the financial data reported by enterprises, partial data on construction by individuals, and assumptions regarding coverage.

Estimates of changes in inventories

These estimates were taken as the differences between the opening and closing book values reported by enterprises and government institutions. No attempt was made for adjusting the data in order to eliminate holding gains (part of the change in value due to changes in prices during the time the inventories are held by producers in the year of reference) due to the lack of appropriate price indices.

Imports and exports of goods and services

The estimates of total imports and exports of goods and services were taken from the corresponding estimates of balance of payment statistics compiled by the CBBH. Imports and exports of services, in accordance with the definitions of the national accounts, do not include payments between residents and non-residents related to primary income (income from property and labor).

Estimates at constant prices

Estimates of GDP by expenditure were calculated at prices of the previous year, thus allowing the comparison of the data between these two years on a quantitative basis (after eliminating the effect of changes in prices). The implicit deflators of the aggregate and its component are of a Paasche type, which implies that they reflect not only changes in prices but also changes in the composition of the expenditures between the years compared. A description of the main sources and methods by component of final expenditures is as follows:

Household consumption expenditure: *estimates of consumption of agriculture products in 2005 and 2006 at prices of previous year were obtained by revaluating the quantities consumed in 2005 and 2006 using the average prices of previous year. For all other items composing the consumption of households, estimates at constant prices were calculated at the four-digit level of the COICOP classification by deflation of the respective current price values with the most appropriate component of the Consumer Price Index (CPI). The accuracy of these estimates is however undermined by the lack of CPI data before December 2004, gap in the information that had to be filled with estimates or related information on price developments. Expenditures of resident households abroad were deflated by relevant components of the consumer price indices of the countries of main destination of tourism. The consumption of non-residents was deflated by relevant components of the CPI.*

NPISHs consumption expenditure: *estimates at constant prices were obtained as the sum of the cost component of consumption recalculated at prices of previous year, where purchases were deflated by the general CPI and remuneration of employees at constant prices are obtained by extrapolation of the previous year data by the change in the number of employees.*

General government consumption expenditure: *were obtained as the sum of the cost component at constant prices. Purchases of goods and services were deflated by the general CPI and the remuneration of employees was based on the changes in the number of employees.*

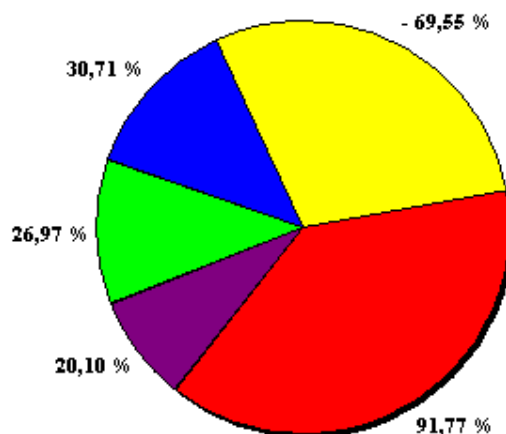
Gross fixed capital formation: *Calculations of acquisition of machinery and equipment at constant prices were obtained by deflation of the current values. The deflator was obtained as the weighted average of the relevant unit value indices and price indices of the main trade partners for these capital goods. The latter were used as price indicators for items for which the unit value indices were less reliable. Estimates of construction assets (buildings and structures) were deflated using the implicit deflator of output of the construction industry.*

Exports and imports of goods and services: *Unit value indices of a Paasche type for exports and imports of goods were specifically compiled for the calculations at constant prices. These indices, based on the detailed data of foreign trade were used for the deflation of the respective values of exports and imports at current prices. Exports and imports of services were deflated by price indices.*

TABELE I GRAFIKONI / TABLES AND GRAPHS

Bruto domaći proizvod - rashodni metod - tekuće cijene 2005

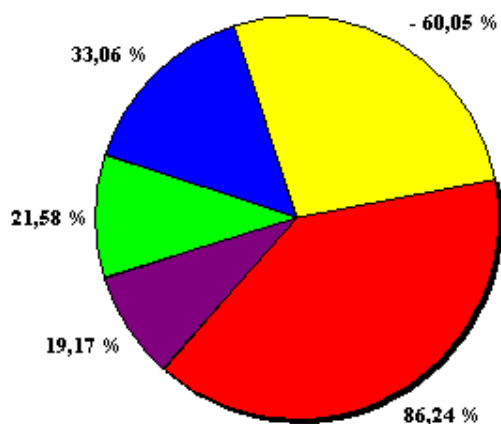
Gross domestic product by expenditure - current prices 2005

- **Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava sa izdacima za krajnju potrošnju NPUSK**
Households final consumption expenditure and final consumption expenditure of NPISH
- **Izdaci za krajnju potrošnju države**
General government final consumption expenditure
- **Bruto investicije / Gross capital formation**
- **Izvoz roba i usluga / Export of goods and services**
- **Uvoz roba i usluga / Import of goods and services**

Bruto domaći proizvod - rashodni metod - tekuće cijene 2006

Gross domestic product by expenditure - current prices 2006

1.1 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU, TEKUĆE CIJENE
1.1 GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, AT CURRENT PRICES

hiljada KM
thousand KM

Rashodne kategorije	2004	2005	2006	Expenditure categories
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava	15.017.526	16.513.891	18.064.293	Households final consumption expenditure
Izdaci za krajnju potrošnju NPUSK	121.587	168.389	177.058	Final consumption expenditure of NPISH
Izdaci za krajnju potrošnju vlade	3.535.079	3.653.199	4.053.868	General government final consumption expend.
Individualna potrošnja vlade	1.587.314	1.673.925	1.916.401	Individual government consumption
Kolektivna potrošnja vlade	1.947.765	1.979.274	2.137.467	Collective government consumption
Bruto investicije	4.520.233	4.902.355	4.563.903	Gross capital formation
Bruto investicije u stalna sredstva	4.044.439	4.889.473	4.756.767	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	475.794	12.882	-192.865	Change in inventories
Izvoz roba i usluga	4.641.400	5.583.000	6.992.800	Export of goods and services
Robe (fob)	3.279.900	4.082.400	5.255.800	Goods (fob)
Usluge	1.361.500	1.500.600	1.737.000	Services
Uvoz roba i usluga (minus)	11.155.600	12.643.200	12.700.600	Import of goods and services (minus)
Robe (fob)	10.472.500	11.916.600	11.913.900	Goods (fob)
Usluge	683.100	726.600	786.700	Services
Bruto domaći proizvod	16.680.225	18.177.634	21.151.322	<i>Gross domestic product</i>

1.2 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU, TEKUĆE CIJENE, STRUKTURA
1.2 GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, AT CURRENT PRICES, STRUCTURE

%
 %

Rashodne kategorije	2004	2005	2006	Expenditure categories
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava	90,03	90,85	85,41	Households final consumption expenditure
Izdaci za krajnju potrošnju NPUSK	0,73	0,93	0,84	Final consumption expenditure of NPISH
Izdaci za krajnju potrošnju vlade	21,19	20,10	19,17	General government final consumption expend.
Individualna potrošnja vlade	9,52	9,21	9,06	Individual government consumption
Kolektivna potrošnja vlade	11,68	10,89	10,11	Collective government consumption
Bruto investicije	27,10	26,97	21,58	Gross capital formation
Bruto investicije u stalna sredstva	24,25	26,90	22,49	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	2,85	0,07	-0,91	Change in inventories
Izvoz roba i usluga	27,83	30,71	33,06	Export of goods and services
Robe (fob)	19,66	22,46	24,85	Goods (fob)
Usluge	8,16	8,26	8,21	Services
Uvoz roba i usluga (minus)	66,88	69,55	60,05	Import of goods and services (minus)
Robe (fob)	62,78	65,56	56,33	Goods (fob)
Usluge	4,10	4,00	3,72	Services
Bruto domaći proizvod	100,00	100,00	100,00	<i>Gross domestic product</i>

2.1 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU, STALNE CIJENE (u cijenama prethodne godine)

2.1 GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, AT CURRENT PRICES (at prices of previous year)

 hiljada KM
 thousand KM

Rashodne kategorije	2004	2005	2006	Expenditure categories
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava	15.017.526	15.946.332	17.262.762	Households final consumption expenditure
Izdaci za krajnju potrošnju NPUSK	121.587	161.292	168.475	Final consumption expenditure of NPISH
Izdaci za krajnju potrošnju vlade	3.535.079	3.526.451	3.790.137	General government final consumption expend.
Individualna potrošnja vlade	1.587.314	1.584.550	1.774.146	Individual government consumption
Kolektivna potrošnja vlade	1.947.765	1.941.902	2.015.992	Collective government consumption
Bruto investicije	4.520.233	4.805.166	4.246.386	Gross capital formation
Bruto investicije u stalna sredstva	4.044.439	4.792.720	4.428.334	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	475.794	12.446	-181.948	Change in inventories,
Izvoz roba i usluga	4.641.400	5.391.263	6.409.578	Export of goods and services
Robe (fob)	3.279.900	3.902.868	4.726.439	Goods (fob)
Usluge	1.361.500	1.488.395	1.683.140	Services
Uvoz roba i usluga (minus)	11.155.600	12.033.721	12.000.160	Import of goods and services (minus)
Robe (fob)	10.472.500	11.338.344	11.245.894	Goods (fob)
Usluge	683.100	695.377	754.267	Services
Bruto domaći proizvod	16.680.225	17.796.784	19.877.179	<i>Gross domestic product</i>

2.2 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU, STALNE CIJENE, STRUKTURA

2.2 GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, AT CONSTANT PRICES, STRUCTURE

 %
 %

Rashodne kategorije	2004	2005	2006	Expenditure categories
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava	90,03	89,60	86,85	Households final consumption expenditure
Izdaci za krajnju potrošnju NPUSK	0,73	0,91	0,85	Final consumption expenditure of NPISH
Izdaci za krajnju potrošnju vlade	21,19	19,82	19,07	General government final consumption expend.
Individualna potrošnja vlade	9,52	8,90	8,93	Individual government consumption
Kolektivna potrošnja vlade	11,68	10,91	10,14	Collective government consumption
Bruto investicije	27,10	27,00	21,36	Gross capital formation
Bruto investicije u stalna sredstva	24,25	26,93	22,28	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	2,85	0,07	-0,92	Change in inventories,
Izvoz roba i usluga	27,83	30,29	32,25	Export of goods and services
Robe (fob)	19,66	21,93	23,78	Goods (fob)
Usluge	8,16	8,36	8,47	Services
Uvoz roba i usluga (minus)	66,88	67,62	60,37	Import of goods and services (minus)
Robe (fob)	62,78	63,71	56,58	Goods (fob)
Usluge	4,10	3,91	3,79	Services
Bruto domaći proizvod	100,00	100,00	100,00	<i>Gross domestic product</i>

3.1 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU, NOMINALNI INDEKSI (prethodna godina =100)

3.1 GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, NOMINAL INDICES (previous year = 100)

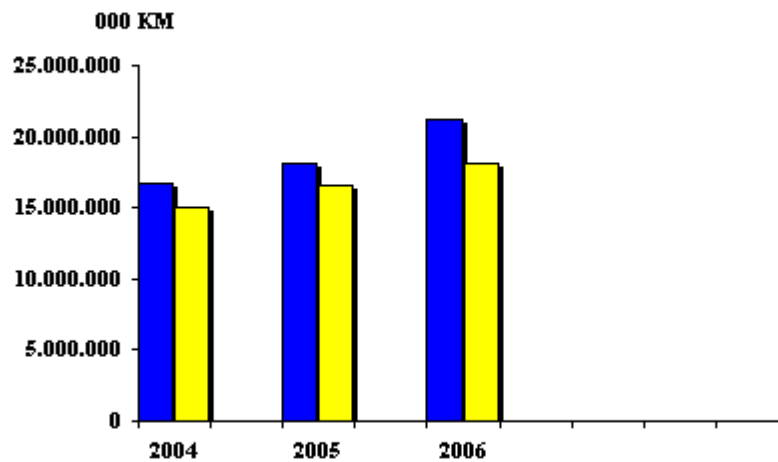
Rashodne kategorije	2004	2005	2006	Expenditure categories
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava	100,00	109,96	109,39	Households final consumption expenditure
Izdaci za krajnju potrošnju NPUSK	100,00	138,49	105,15	Final consumption expenditure of NPISH
Izdaci za krajnju potrošnju vlade	100,00	103,34	110,97	General government final consumption expend.
Individualna potrošnja vlade	100,00	105,46	114,49	Individual government consumption
Kolektivna potrošnja vlade	100,00	101,62	107,99	Collective government consumption
Bruto investicije	100,00	108,45	93,10	Gross capital formation
Bruto investicije u stalna sredstva	100,00	120,89	97,29	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	100,00	2,71	-	Change in inventories,
Izvoz roba i usluga	100,00	120,29	125,25	Export of goods and services
Robe (fob)	100,00	124,47	128,74	Goods (fob)
Usluge	100,00	110,22	115,75	Services
Uvoz roba i usluga (minus)	100,00	113,34	100,45	Import of goods and services (minus)
Robe (fob)	100,00	113,79	99,98	Goods (fob)
Usluge	100,00	106,37	108,27	Services
Bruto domaći proizvod	100,00	108,98	116,36	<i>Gross domestic product</i>

3.2 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PREMA RASHODNOM PRISTUPU, REALNI INDEKSI

3.2 GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH, REAL INDICES

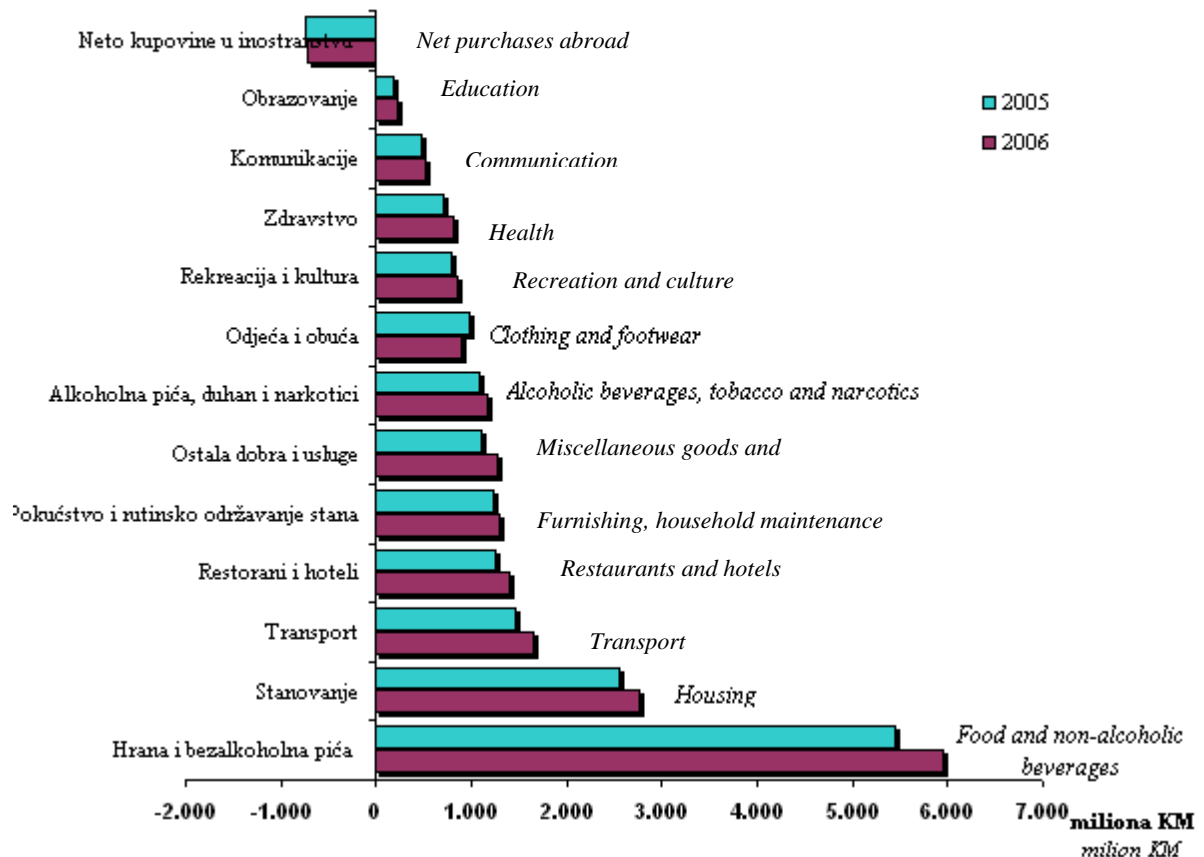
Rashodne kategorije	2004	2005	2006	Expenditure categories
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava	100,00	106,18	104,53	Households final consumption expenditure
Izdaci za krajnju potrošnju NPUSK	100,00	132,66	100,05	Final consumption expenditure of NPISH
Izdaci za krajnju potrošnju vlade	100,00	99,76	103,75	General government final consumption expend.
Individualna potrošnja vlade	100,00	99,83	105,99	Individual government consumption
Kolektivna potrošnja vlade	100,00	99,70	101,86	Collective government consumption
Bruto investicije	100,00	106,30	86,62	Gross capital formation
Bruto investicije u stalna sredstva	100,00	118,50	90,57	Gross fixed capital formation
Promjene zaliha	100,00	2,62	-	Change in inventories,
Izvoz roba i usluga	100,00	116,16	114,81	Export of goods and services
Robe (fob)	100,00	118,99	115,78	Goods (fob)
Usluge	100,00	109,32	112,16	Services
Uvoz roba i usluga (minus)	100,00	107,87	94,91	Import of goods and services (minus)
Robe (fob)	100,00	108,27	94,37	Goods (fob)
Usluge	100,00	101,80	103,81	Services
Bruto domaći proizvod	100,00	106,69	109,35	<i>Gross domestic product</i>

Bruto domaći proizvod i krajnja potrošnja kućanstava, tekuće cijene
Gross domestic product and households final consumption, current prices

- Bruto domaći proizvod / Gross domestic product
- Krajnja potrošnja kućanstava, nacionalni koncept- Households final consumption, national concept

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava, tekuće cijene
Households final consumption expenditure, current prices

4.1 IZDACI ZA KRAJNJU POTROŠNJU KUĆANSTAVA, TEKUĆE CIJENE
4.1 HOUSEHOLDS FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, AT CURRENT PRICES

hiljada KM
 thousand KM

Code	COICOP	2004	2005	2006	Code	COICOP
01.00	Hrana i bezalkoholna pića	5.009.303	5.446.493	5.949.685	01.00	Food and non-alcoholic beverages
02.00	Alkoholna pića, duhan i narkotici	968.691	1.085.192	1.163.431	02.00	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
03.00	Odjeća i obuća	788.867	988.338	892.231	03.00	Clothing and footwear
04.00	Stanovanje, voda, el.enrgija, gas i ostala goriva	2.436.878	2.544.020	2.753.523	04.00	Housing, water, electricity, gas and other fuels
05.00	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	1.127.924	1.230.269	1.295.537	05.00	Furnishing, household equipment and routine household maintenance
06.00	Zdravstvo	626.608	712.216	811.485	06.00	Health
07.00	Transport	1.299.044	1.460.964	1.660.716	07.00	Transport
08.00	Komunikacije	447.243	468.090	518.310	08.00	Communication
09.00	Rekreacija i kultura	651.721	783.910	861.753	09.00	Recreation and culture
10.00	Obrazovanje	176.693	188.882	224.641	10.00	Education
11.00	Restorani i hoteli	1.177.064	1.253.810	1.388.232	11.00	Restaurants and hotels
12.00	Ostala dobra i usluge	992.491	1.098.400	1.270.549	12.00	Miscellaneous goods and services
	Neto kupovine u inostranstvu (minus)	685.000	746.700	725.800		Net purchases abroad (minus)
	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava - nacionalni koncept	15.017.526	16.513.885	18.064.293		<i>Households final consumption expenditure - national concept</i>

4.2 IZDACI ZA KRAJNJU POTROŠNJU KUĆANSTAV, TEKUĆE CIJENE, STRUKTURA
4.2 HOUSEHOLDS FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, AT CURRENT PRICES, STRUCTURE

%
 %

Code	COICOP	2004	2005	2006	Code	COICOP
01.00	Hrana i bezalkoholna pića	33,36	32,98	32,94	01.00	Food and non-alcoholic beverages
02.00	Alkoholna pića, duhan i narkotici	6,45	6,57	6,44	02.00	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
03.00	Odjeća i obuća	5,25	5,98	4,94	03.00	Clothing and footwear
04.00	Stanovanje, voda, el.enrgija, gas i ostala goriva	16,23	15,41	15,24	04.00	Housing, water, electricity, gas and other fuels
05.00	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	7,51	7,45	7,17	05.00	Furnishing, household equipment and routine household maintenance
06.00	Zdravstvo	4,17	4,31	4,49	06.00	Health
07.00	Transport	8,65	8,85	9,19	07.00	Transport
08.00	Komunikacije	2,98	2,83	2,87	08.00	Communication
09.00	Rekreacija i kultura	4,34	4,75	4,77	09.00	Recreation and culture
10.00	Obrazovanje	1,18	1,14	1,24	10.00	Education
11.00	Restorani i hoteli	7,84	7,59	7,68	11.00	Restaurants and hotels
12.00	Ostala dobra i usluge	6,61	6,65	7,03	12.00	Miscellaneous goods and services
	Neto kupovine u inostranstvu (minus)	4,56	4,52	4,02		Net purchases abroad (minus)
	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava - nacionalni koncept	100,00	100,00	100,00		<i>Households final consumption expenditure - national concept</i>

5.1 IZDACI ZA KRAJNJU POTROŠNJU KUĆANSTAVA, STALNE CIJENE (u cijenama prethodne godine)
5.1 HOUSEHOLDS FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, AT CONSTANT PRICES (at prices of previous year)

hiljada KM
 thousand KM

Code	COICOP	2004	2005	2006	Code	COICOP
01.00	Hrana i bezalkoholna pića	5.009.303	5.252.637	5.575.259	01.00	Food and non-alcoholic beverages
02.00	Alkoholna pića, duhan i narkotici	968.691	945.525	1.163.211	02.00	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
03.00	Odjeća i obuća	788.867	998.448	895.778	03.00	Clothing and footwear
04.00	Stanovanje, voda, el.enrgija, gas i ostala goriva	2.436.878	2.443.659	2.594.693	04.00	Housing, water, electricity, gas and other fuels
05.00	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	1.127.924	1.231.311	1.289.673	05.00	Furnishing, household equipment and routine household maintenance
06.00	Zdravstvo	626.608	712.797	751.511	06.00	Health
07.00	Transport	1.299.044	1.346.643	1.569.435	07.00	Transport
08.00	Komunikacije	447.243	472.303	510.789	08.00	Communication
09.00	Rekreacija i kultura	651.721	786.662	850.284	09.00	Recreation and culture
10.00	Obrazovanje	176.693	187.138	219.278	10.00	Education
11.00	Restorani i hoteli	1.177.064	1.250.248	1.335.612	11.00	Restaurants and hotels
12.00	Ostala dobra i usluge	992.491	1.064.789	1.212.449	12.00	Miscellaneous goods and services
	Neto kupovine u inostranstvu (minus)	685.000	745.828	705.211		Net purchases abroad (minus)
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava - nacionalni koncept		15.017.526	15.946.332	17.262.761	Households final consumption expenditure - national concept	

5.2 IZDACI ZA KRAJNJU POTROŠNJU KUĆANSTAVA, STALNE CIJENE, STRUKTURA
5.2 HOUSEHOLDS FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, AT CONSTANT PRICES, STRUCTURE

%
 %

Kod	COICOP	2004	2005	2006	Code	COICOP
01.00	Hrana i bezalkoholna pića	33,36	32,94	32,30	01.00	Food and non-alcoholic beverages
02.00	Alkoholna pića, duhan i narkotici	6,45	5,93	6,74	02.00	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
03.00	Odjeća i obuća	5,25	6,26	5,19	03.00	Clothing and footwear
04.00	Stanovanje, voda, el.enrgija, gas i ostala goriva	16,23	15,32	15,03	04.00	Housing, water, electricity, gas and other fuels
05.00	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	7,51	7,72	7,47	05.00	Furnishing, household equipment and routine household maintenance
06.00	Zdravstvo	4,17	4,47	4,35	06.00	Health
07.00	Transport	8,65	8,44	9,09	07.00	Transport
08.00	Komunikacije	2,98	2,96	2,96	08.00	Communication
09.00	Rekreacija i kultura	4,34	4,93	4,93	09.00	Recreation and culture
10.00	Obrazovanje	1,18	1,17	1,27	10.00	Education
11.00	Restorani i hoteli	7,84	7,84	7,74	11.00	Restaurants and hotels
12.00	Ostala dobra i usluge	6,61	6,68	7,02	12.00	Miscellaneous goods and services
	Neto kupovine u inostranstvu (minus)	4,56	4,68	4,09		Net purchases abroad (minus)
Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava - nacionalni koncept		100,00	100,00	100,00	Households final consumption expenditure - national concept	

6.1 IZDACI ZA KRAJNJU POTROŠNJU DOMAĆINSTAVA, NOMINALNI INDEKSI (prethodna godina =100)

6.1 HOUSEHOLDS FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, NOMINAL INDICES (previous year = 100)

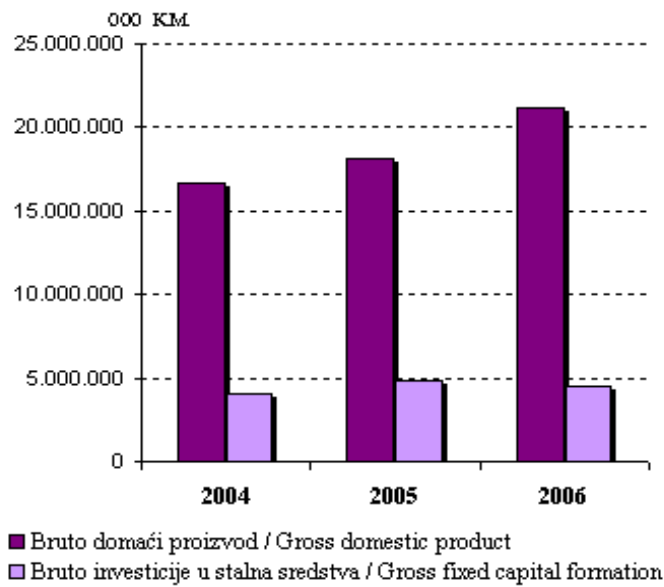
Code	COICOP	2004	2005	2006	Code	COICOP
01.00	Hrana i bezalkoholna pića	100,00	108,73	109,24	01.00	Food and non-alcoholic beverages
02.00	Alkoholna pića, duhan i narkotici	100,00	112,03	107,21	02.00	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
03.00	Odjeća i obuća	100,00	125,29	90,28	03.00	Clothing and footwear
04.00	Stanovanje, voda, el.enrgija, gas i ostala goriva	100,00	104,40	108,24	04.00	Housing, water, electricity, gas and other fuels
05.00	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	100,00	109,07	105,31	05.00	Furnishing, household equipment and routine household maintenance
06.00	Zdravstvo	100,00	113,66	113,94	06.00	Health
07.00	Transport	100,00	112,46	113,67	07.00	Transport
08.00	Komunikacije	100,00	104,66	110,73	08.00	Communication
09.00	Rekreacija i kultura	100,00	120,28	109,93	09.00	Recreation and culture
10.00	Obrazovanje	100,00	106,90	118,93	10.00	Education
11.00	Restorani i hoteli	100,00	106,52	110,72	11.00	Restaurants and hotels
12.00	Ostala dobra i usluge	100,00	110,67	115,67	12.00	Miscellaneous goods and services
	Neto kupovine u inostranstvu (minus)	100,00	109,01	97,20		Net purchases abroad (minus)
	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava - nacionalni koncept	100,00	109,96	109,39		<i>Households final consumption expenditure - national concept</i>

6.2 IZDACI ZA KRAJNJU POTROŠNJU DOMAĆINSTAVA, REALNI INDEKSI

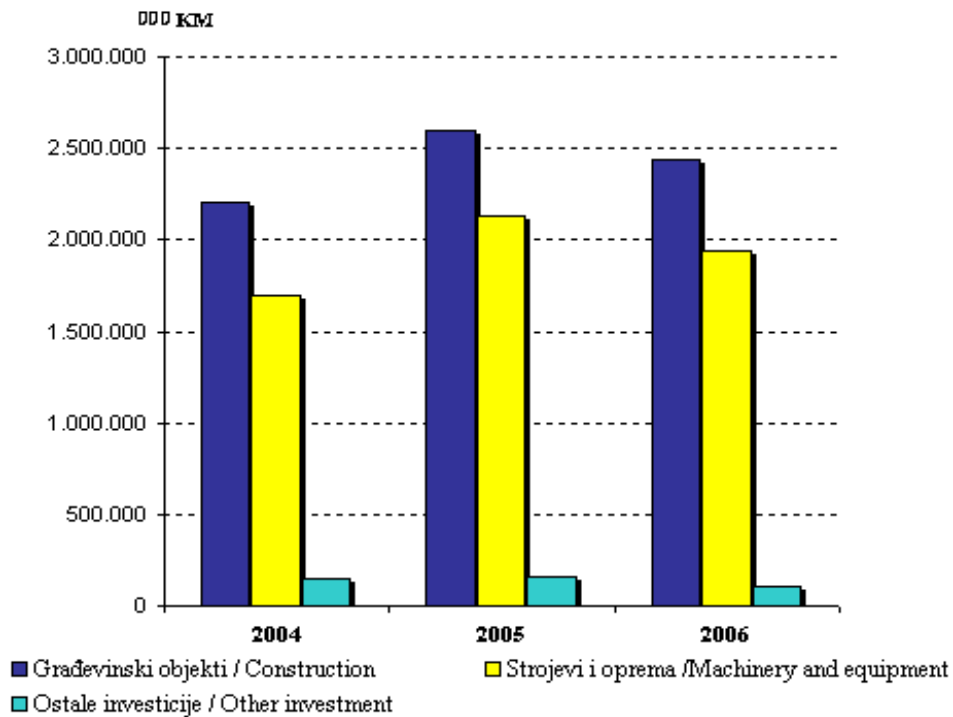
6.2 HOUSEHOLDS FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, REAL INDICES

Kod	COICOP	2004	2005	2006	Code	COICOP
01.00	Hrana i bezalkoholna pića	100,00	104,86	102,36	01.00	Food and non-alcoholic beverages
02.00	Alkoholna pića, duhan i narkotici	100,00	97,61	107,19	02.00	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
03.00	Odjeća i obuća	100,00	126,57	90,63	03.00	Clothing and footwear
04.00	Stanovanje, voda, el.enrgija, gas i ostala goriva	100,00	100,28	101,99	04.00	Housing, water, electricity, gas and other fuels
05.00	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	100,00	109,17	104,83	05.00	Furnishing, household equipment and routine household maintenance
06.00	Zdravstvo	100,00	113,75	105,52	06.00	Health
07.00	Transport	100,00	103,66	107,42	07.00	Transport
08.00	Komunikacije	100,00	105,60	109,12	08.00	Communication
09.00	Rekreacija i kultura	100,00	120,71	108,47	09.00	Recreation and culture
10.00	Obrazovanje	100,00	105,91	116,09	10.00	Education
11.00	Restorani i hoteli	100,00	106,22	106,52	11.00	Restaurants and hotels
12.00	Ostala dobra i usluge	100,00	107,28	110,38	12.00	Miscellaneous goods and services
	Neto kupovine u inostranstvu (minus)	100,00	108,88	94,44		Net purchases abroad (minus)
	Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava - nacionalni koncept	100,00	106,18	104,53		<i>Households final consumption expenditure - national concept</i>

Bruto domaći proizvod i bruto investicije u stalna sredstva
Gross domestic product and gross fixed capital formation

Bruto investicije u stalna sredstva - struktura
Gross fixed capital formation - structure

7.1 BRUTO INVESTICIJE U STALNA SREDSTVA, TEKUĆE CIJENE

7.1 GROSS FIXED CAPITAL FORMATION, CURRENT PRICES

hiljada KM
thousand KM

Namjena investicije	2004	2005	2006	Purpose of investment
Strojevi i oprema	1.694.458	2.132.272	1.939.503	Machinery and equipment
Građevinski objekti	2.206.443	2.600.274	2.434.377	Construction
Ostale investicije	143.538	156.928	106.035	Other investment
Bruto investicije u stalna sredstva	4.044.439	4.889.474	4.479.915	<i>Gross fixed capital formation</i>

7.2 BRUTO INVESTICIJE U STALNA SREDSTVA, TEKUĆE CIJENE, STRUKTURA

7.2 GROSS FIXED CAPITAL FORMATION, CURRENT PRICES, STRUCTURE

%

%

Namjena investicije	2004	2005	2006	Purpose of investment
Strojevi i oprema	41,90	43,61	43,29	Machinery and equipment
Građevinski objekti	54,55	53,18	54,34	Construction
Ostale investicije	3,55	3,21	2,37	Other investment
Bruto investicije u stalna sredstva	100,00	100,00	100,00	<i>Gross fixed capital formation</i>

8.1 BRUTO INVESTICIJE U STALNA SREDSTVA, STALNE CIJENE (u cijenama prethodne godine)

8.1 GROSS FIXED CAPITAL FORMATION, AT CONSTANT PRICES (at prices of previous year)

hiljada KM
thousand KM

Namjena investicije	2004	2005	2006	Purpose of investment
Strojevi i oprema	1.694.458	2.041.666	1.836.651	Machinery and equipment
Građevinski objekti	2.206.443	2.600.883	2.305.282	Construction
Ostale investicije	143.538	150.170	99.939	Other investment
Bruto investicije u stalna sredstva	4.044.439	4.792.719	4.241.871	<i>Gross fixed capital formation</i>

8.2 BRUTO INVESTICIJE U STALNA SREDSTVA, STALNE CIJENE, STRUKTURA

8.2 GROSS FIXED CAPITAL FORMATION, AT CONSTANT PRICES, STRUCTURE

%

%

Namjena investicije	2004	2005	2006	Purpose of investment
Strojevi i oprema	41,90	42,60	43,30	Machinery and equipment
Građevinski objekti	54,55	54,27	54,35	Construction
Ostale investicije	3,55	3,13	2,36	Other investment
Bruto investicije u stalna sredstva	100,00	100,00	100,00	<i>Gross fixed capital formation</i>

9.1 BRUTO INVESTICIJE U STALNA SREDSTVA, NOMINALNI INDEKSI (prethodna godina =100)

9.1 GROSS FIXED CAPITAL FORMATION, NOMINAL INDECES (PREVIOUS YEAR = 100)

Namjena investicije	2004	2005	2006	Purpose of investment
Strojevi i oprema	100,00	125,84	90,96	Machinery and equipment
Gradevinski objekti	100,00	117,85	93,62	Construction
Ostale investicije	100,00	109,33	67,57	Other investment
Bruto investicije u stalna sredstva	100,00	120,89	91,62	<i>Gross fixed capital formation</i>

9.2 BRUTO INVESTICIJE U STALNA SREDSTVA, REALNI INDEKSI

9.2 GROSS FIXED CAPITAL FORMATION, REAL INDICES

Namjena investicije	2004	2005	2006	Purpose of investment
Strojevi i oprema	100,00	120,49	0,86	Machinery and equipment
Gradevinski objekti	100,00	117,88	0,89	Construction
Ostale investicije	100,00	104,62	0,64	Other investment
Bruto investicije u stalna sredstva	100,00	118,50	0,87	<i>Gross fixed capital formation</i>